

Naročnina za Jugoslavijo:
- letno 180 din, za 1/2 leta
- 90 din, za 1/4 leta 45 din,
mesečno 15 din; za ino-
zemstvo: 210 din. — Pla-
ča in toži se v Ljubljani.

TRGOVSKI LIST

Uredništvo in upravnništvo
je v Ljubljani v Gregorči-
čevi ulici 23. — Rokopisov
ne vračamo. — Račun pri
pošti hranilnici v Ljubljani
št. 11.953. — Tel. št. 25-52.

Časopis za trgovino, industrijo, obrt in denarništvo

Izhaja vsak ponedeljek,
sreda in petek

Ljubljana, petek 24. decembra 1937

Cena posameznih števk 1.50

Mir ljudem dobre volje!

Velikanski, a hkrati tudi strahoten je napredek, ki ga je doseglo človeštvo. Najbolj jasno se to vidi, če sedi človek v kinu in gleda, kako na drugem kraju sveta bombe vse vprek mrevari človeška telesa in ko poslušajo eksplozije granat in torpedov ter krike na smrt zadetih ljudi. Vsa znanost je bila dana pod jarem vse uničujoče zapovedi vojne. Srečo človeštvu so hoteli s svojimi genialnimi iznajdbami in s svojimi velikimi žrtvami ustvariti idealni iznajditelji, njih iznajdb pa so se polastili ljudje zle volje in namesto sreče so prinesle te iznajdbe človeštvu same strahote.

Človeštvo je res še podobno otroku, ki se igra z vžgalicami. Ne zna ravnati z njimi in namesto da bi z njimi vžgal samo ogenj, ki mu je v blagoslov, zažiga požare, da so cele pokrajine eno samo pogorišče. Ne sme se dajati otrokom vžgalic v roke in ne smeli bi dobiti v roke nevarne iznajdbe ljudje zle volje. Mnogi iznajditelji so to resnico tudi spoznali in niti za najvišje vsote niso hoteli odstopiti svojih iznajdb komur koli, ker so se bali, da bi v rokah zlih ljudi mogle postati prekletstvo za človeštvo. Premnoge iznajdbe so to prokletstvo žal že postale.

Ni večje vrednote na svetu za človeštvo, kakor je mir. Samo mir ustvarja blagostanje, daje nove proizvode in plemeniti ljudi, ker edino v miru se razvija in dviga človeška kultura. Kadar zadivja vojna, tudi človeštvo globoko spozna visoki blagoslov miru, toda ni še prišlo do tega spoznanja, da se je treba za mir tudi boriti in da je treba za mir delati. Brez dela in napora si človek ne more ustvariti nobene vrednote; tem več mora torej delati za najvišjo vrednoto, tem bolj se boriti za mir!

To pa se pravi, da se je treba boriti proti vsem, ki so nasprotni ideji miru, ki ogrožajo mir, kajti tudi božično veselo oznanilo pravi, da mir samo ljudem, ki so dobre volje! Z ljudmi zle volje pa je mir nemogoč, ker oni nečejo miru, ampak hočejo vojno, ker oni se ne ustrašijo nobenih strahot, če morejo z njimi uveljaviti svojo težko zapoved! Proti njim treba varovati mir z vsemi sredstvi!

A ne samo za mir med narodi treba delati, temveč še prej je treba delati za mir med lastnim narodom, med lastnimi ljudmi. Saj je res, da ne morejo biti vsi ljudje vedno enega mnenja — ali pa se je treba zaradi različnih nazorov že kar sovražiti in delati zlo svojemu bližnjemu? To sovraštvo je oni močni zavestnik ljudi zle volje, ki pritira ljudi tudi do tega, da v besnem sovraštvu pozabijo na blagodejnost miru in da se vržejo v pekel vse ubijajoče vojne.

Mnogo preveč sovraštva je med ljudmi, mnogo preveč slepega egoizma in odtod vsa nesreča in vse trpljenje človeštva. Človek je postal človeku volk, namesto da bi ostal človek. Kako vse lepše in srečnejše bi živeli, če bi si vsi medsebojno pomagali in si znali pametno razdeliti darove zemlje. Saj je teh darov tako mnogo, da bi vsi mogli imeti zadosti vsega, a slepota človeštva je danes tako velika, da tudi raje uničujemo darove zemlje, kakor pa da bi jih odstopili drugim.

In tako mine leto za letom, ko praznujemo božične dneve, velike dneve miru, a mir med ljudi ne pride. Vedno nove strahote, vedno novo trpljenje prihaja nad ljudi.

A kljub temu verujemo, da bo enkrat prišla tudi ona srečna doba, ko bo človeštvo spoznalo, da je mir najvišja vrednota in da si ne sme pustiti iztrgati od ni-

kogar. Zato ponavljamo z vsem prepričanjem, a tudi z vso pobožnostjo staro oznanilo:

Mir ljudem, ki so dobre volje!

skočile denarnim zavodom za časa krize pravočasno in tudi v zadostni meri na pomoč. To je tudi gospodarsko edino pravilno, kajti pravilno funkcioniranje denarnih zavodov je za gospodarsko življenje popolnoma iste važnosti ko kroženje krvi v telesu. Ni zato važnejše naloge, kakor da se vsaka motnja v funkciji denarnega obtoka čim hitreje odpravi.

Obnoveitev likvidnosti denarnih zavodov pa je tudi stvar pravičnosti. Če dobi uradnik po 35letnem službovanju svojo pokojnino, mora biti tudi zasebnik, ki je vse življenje varčeval za stara leta, zavarovan, da bo mogel svoje prihranke v letih stiske tudi nemoteno uživati. Nikakor ne gre, da bi bili vlagatelji na stara leta opeharjeni za svoje prihranke. To se ne sme zgoditi tudi zato, ker bi potem nastala nevarnost, da ljudje sploh ne bi več varčevali in da bi bila misel varčevanja popolnoma ubita. Kdo bo vendar hranil, če pa vidi, da ljudje ne morejo uživati prihrankov.

Priznavamo, da se sedanja vlada trudi, da bi se stanje denarnih zavodov izboljšalo. Toda istočasno moramo izjaviti, da je dejanska pomoč, ki so jo bili deležni zasebni zavodi absolutno nezadostna, da zlasti manjši zavodi te pomoči niti ne čutijo. Čutili pa je ne bodo prej, preden se jim ne da denar. Samo denar more res pomagati! Zato so tudi vse konference, vsa posvetovanja in vse ankete le izguba časa, če se nima volje, da se pomaga denarnim zavodom z denarjem!

K tem besedam našega naročnika bi dostavili še naslednje: Če bi pomagalo samo to, da se o takem vprašanju konferira, razpravlja in govori, potem bi morali imeti v Jugoslaviji že davno vsa vprašanja rešena, tako mnogo se je že pri nas konferiralo, anketiralo in razpravljalo.

A ne samo glede sanacije denarnih zavodov velja to, temveč tudi glede drugih vprašanj, zlasti glede izboljšanja našega tujkega prometa. Neprestano se sklicujejo vedno nove konference o tujkem prometu. Toda kakšen smisel imajo te konference, če se pa ne izvede v celoti niti en sklep prejšnjih konferenc? Kaj pomaga neprestano naštevavanje stvari, ki jih je treba izvesti v interesu našega tujkega prometa, če pa se niti ena teh zahtev ne reši. Nič ne pomaga, da le govorimo o potrebi izboljšanja železniškega prometa, če pa vozijo v resnici vlaki vedno bolj počasi in z vedno večjimi zamudami. Manj govoriti in več delati, to bi že moralo postati naše geslo, pa bi kmalu opazili na vseh poljih izboljšanje.

Samo konferiranje in anketiranje pa ne privede nikamor, ker ni dejansko nič drugega, ko prazno zapravljanje časa, ki koristi kvečjemu onim, ki dobivajo dnevnice za udeležbo pri teh konferencah.

slavništva pa so se udeležili proslave predsednik Nedeljko Savić, Vojin Vasojević, Gjergje Pangotović in drugi.

Istočasno je bil v Sofiji tudi kongres bolgarskega trgovstva. V imenu jugoslovanskih trgovcev je pozdravil kongres predsednik Savić, ki je zlasti poudaril potrebo zblizanja vseh jugoslovanskih na-

Službe in podpore

Mnogo preveč primitivna politika za današnje čase

Če analiziramo našo domačo politiko do zadnje podrobnosti, potem bi skoraj morali reči, da se ta reducira v službah in podporah. Zato se splošno smatra kot sposoben politik tisti, ki preskrbi za posameznike ali za društva dosti podpor ter tisti, ki spravi čim več ljudi v službo. Nekateri poslanci se zato temu poslu posvete z naravnost požrtvovalno vneto in gorečnostjo, da pozablja pri tem vse druge dolžnosti poslanca. Če je priskrbel poslaneu temu ali onemu društvu podporo, če more reči o sebi, da je spravil toliko in toliko pristašev v službo, pa je zadovoljen s svojim delom. Oficialno pa je potem zadovoljna z njim tudi stranka.

Načelo podpor in služb je pri nas tako zelo vkoreninjeno, da se je n. pr. bednostni fond takoj po svoji ustanovitvi avtomatično spreminil v fond za podpore in službe. Toda ne za podpore in službe, ki bi ustvarjale nove eksistence, temveč samo v tiste najbolj negospodarske podpore, ki sicer trenutno posameznikom nekaj pomagajo, ki pa puščajo celotni problem nezaposlenosti prav tako nerešen kakor je bil. Napačnost politike podpor in služb se je pri bednostnem fondu še prav posebej pokazala. Vsa dežela je morala zbirati denar za ta fond in zbrala tudi vsako leto lepo število milijonov, večina tega denarja pa se je razdrobila s podporami in službami v nič, namesto da bi se s temi milijoni dvignila gospodarska sila dežele. In z letno dotacijo petih ali šestih milijonov se le da nekaj napraviti, čeprav seveda čudeži s takšnim zneskom niso mogoči.

Pa kakor rečeno: pri nas vlada politika podpor in služb, ne pa politika gospodarskega dviga dežele. Z našimi malenkostnimi razmerami je sicer politika podpor in služb v skladu, toda s to politiko bomo tudi vedno ostali v svojih revnih in malenkostnih razmerah. Zato je treba s to politiko prelomiti in začeti uveljavljati politiko gospodarskega dviga dežele.

Kot agrarno pasivna dežela pa se more Slovenija dvigniti le z dvigom tujkega prometa, z industrializacijo in s pospeševanjem trgovine in obrta. Oficialno se potreba takšne politike tudi priznava, ne pa tudi izvaja. Pogledati je treba samo proračune naših samouprav. Industrija je s samoupravnimi dokladi tako obremenjena, da ne more več konkurirati z industrijo na jugu. V Beogradu plačuje tovarna 20 odstotkov vseh samoupravnih dokladov, v Ljubljani pa 120 odstotkov, v nekaterih krajih pa tudi več. Posledica tega je, da se v Sloveniji, zlasti v Ljubljani industrije ne ustanavljajo več in da se selijo iz Slovenije v Beograd celo industrije, ki so že leta in leta obratovala v Sloveniji. Tako se baš sedaj poroča, da je ravnateljstvo Zedinenih tvornic stekla na svoji zad-

nji seji sklenilo, da se večina njegovih obratov v Hrastniku, Straži in Sv. Križu pri Rogaški Slatini preseli v Zemun. Kdor ve, kako velike sitnosti so pri preseljevanju podjetja, ta ve tudi, da se za preselitev nihče ne odloči, če ga k temu res ne silijo prav tehtni argumenti. Eden takšnih argumentov pa so previsoke samoupravne doklade.

Ljubljana sama je ves povojni čas vodila še zlasti napačno protindustrialijsko politiko. Ne vemo, če je kje še na svetu bilo to, da je bila cena električnega toka tem večja, čim več se je toka porabilo. Ta negospodarska politika se je morala maščevati in se je tudi maščevala. Industrije so obrnile Ljubljani hrbet, kolikor pa je nastalo novih, so nastale na ozemlju ljubljanskih okoliških občin. Z nepotrebnim razširjenjem Ljubljane je sedaj nastala nevarnost, da bodo industrije, ki so s tem prišle pod Ljubljano, zaradi dražjega električnega toka obrnile Ljubljani hrbet. Iz Šiške se že tudi poroča o takih namerah in vzrok je zopet predrag električni tok.

Ne skrbi se za dvig industrije, nič pa se tudi ne stori za napredek tujkega prometa. Naša tujkoprometna služba se omejuje skoraj še vedno le v to, da izdajamo razne brošure in plakate, na glavno pa pozabljamo. Politika služb in podpor doživlja tu ponovitev z brošurami, a na glavno pozabljamo, da se namreč more tujec pritegniti le, če se mu v resnici nekaj nudi. A mi tujcu ne nudimo nič: ne udobnosti potovanja, ne razvedrila, niti ne povsod dobrih hotelov. Naravne krasote te dežele so še edino, kar nudimo. Toda teh nudijo tudi druge dežele in še nekaj več, kdor pa več nudi, tudi več dobi. Posledica vsega tega je, da je Ljubljana še vedno le skromno uradniško in

študentsko mesto, ki svoje izvrstne lege in vseh svojih drugih dobrih pogojev ne zna izkoristiti in se niti ne potruji, da bi jih izkoristila. Ni čuda, če se potem ne moremo oprostiti svoje revščine.

Pa tudi trgovina in obrt se ne moreta pohvaliti, da bi se res pospeševala. Še vedno se godi krošnjarjem in šušmarjem mnogo boljše ko trgovini in obrtu, pa čeprav ne plačujejo šušmarji prav nobenih davkov, krošnjarji pa čisto malenkostne. Menda je tudi samo v našem revnem ozračju politike služb in podpor mogoče, da so v mnogih uradih prepričani, da je toleranca krošnjarstva in šušmarstva nekako sredstvo za omiljenje brezposelnosti. Kar čuditi se je, da more tako absolutno zgrešeno naziranje prodreti.

Politika služb in podpor pa ima še drugo silno slabo posledico. Zaradi te politike se stalno širi birokratizacija vsega življenja in prišli smo že tako daleč, da je drugi največji stan v državi stan državnih ter samoupravnih nameščencev in upokojencev. Čim več pa je birokratizacije, tem več je tudi nepotrebnih pisarij, kar zopet znova materialno obremenjuje gospodarske stanove.

Tako postaja vedno bolj očitno, da je politika služb in podpor osnovna napaka vsega našega javnega življenja, ker smo zaradi nje nesposobni za pravilno gospodarsko politiko. Te sploh ne vidimo, kar se kaže najbolj ob raznih političnih spremembah, ko se praktično pokažejo posledice spremembe le v službah in podporah.

S širjega stališča je treba pogledati na naloge javnega udeleževanja, ker pri perspektivi podpor in služb bomo za vedno ostali v naših revnih in duševnih razmerah.

Zadosti konferenc in anket

Dejansko je treba pomagati denarnim zavodom in vlagateljem

Ugleden trgovec z dežele nam piše:

Strinjam se z uvodnikom Vašega uglednega lista v št. 141, »Ni denarja«, da bi se mogel dobiti za rodovitne investicije potrebni denar tu i pri Narodni banki in drž. denarnih zavodih, kjer leže milijoni in milijoni neizkoriščenega zasebnega denarja. Potrebno pa bi bilo, da bi »Trgovski list« opozoril tudi na naslednje.

Ze dalj časa imajo delegati Narodne banke in drž. denarnih zavodov v raznih mestih Jugoslavije številne konference in posvetovanja z zas' pniki gospodarskih krogov in denarnih zavodov, kako bi se moglo že enkrat doseči normalno poslovanje denarnih zavodov. Zalibog pa je vse ostalo le pri teh konferencah in posvetova-

njih, dejanskih pozitivnih rezultatov pa ni bilo.

Posebno vlagatelji so od teh konferenc mnogo pričakovali in upali, da se bodo vsi na teh konferencah predlagani ukrepi tudi v kratkem izvedli. To so pričakovali vlagatelji s tem večjo pravico, ker so celo mnogo manjše in gospodarsko manj močne države pri-

T. ideretletnica Zveze bolgarskih trgovcev

Zveza bolgarskih trgovcev praznuje te dni svojo tridesetletnico. Jubilejne svečanosti so prirejene v velikem stilu in bodo trajale tri dni. Iz Srbije se je udeležilo proslave večje število trgovcev. V imenu našega Centralnega pred-

rodov tudi na gospodarskem polju. Njegov govor je bil sprejet od bolgarskih trgovcev z velikim odobravanjem.

Tudi slovensko trgovstvo iskreno čestita bolgarski Zvezi trgovcev k njenemu lepemu jubileju. Vsak njen napredek je v zadoščeno tudi slovenskemu trgovstvu. Želimo Zvezi bolgarskih trgovcev enako velike uspehe tudi v bodočnosti!

Poslovili so se od nas

V Ljubljani je umrla mlada gospa Magda Janežičeva, soproga inženirja Janežiča in hčerka uglednega veletrgovca z žitom g. Niklbacherja. Pokojnica je sicer bolehal v zadnjem času, vendar je njena mnogo prezgodnja smrt presenetila vso Ljubljano. Pokojnica je bila izredno lepa dama ter uživala splošno spoštovanje. Bila je tudi znana po svojih lepih in zelo okusnih umetno-obrtnih delih. — Bodi ji ohranjen lep spomin!

V Ljubljani je umrl dr. Viktor Ahazhiz; odvetnik in deželni sodnik svetnik v pokoju. Doma iz ugledne in stare ljubljanske rodbine se je posvetil pravi in si v kratkem času pridobil kot pravnika velik sloves. Po svoji upokojitvi je odprl odvetniško pisarno v Škofji Loki. Pokojni dr. Ahazhiz je bil gentleman od nog do glave ter užival povsod splošen ugled. Njegova najstarejša hčerka je znana inž. kemije in sotrudnica mnogih listov, druga hčerka je doktorka prava in poročena z dr. Grossmannom, najmlajša pa bo tudi v kratkem absolvirala študije.

V ljubljanski bolnišnici je umrl zadet od kapi Leon Ozimič, davčni kontrolor v pok. in bivši dolgoletni vodja pisarne Društva veletrgovcev in industrijev. S svojim velikim strokovnim znanjem in svojo marljivostjo je dvignil pisarno Društva na tako visoko stopnjo, da je ena najbolje organiziranih tovrstnih pisarn v državi.

Bodi vsem ohranjen lep spomin! Težko prizadetim žalujočim pa naše iskreno sožalje.

Legija koroških borcev

namerava s sodelovanjem Zveze Maistrovih borcev, Združenja vojnih prostovoljcev — borcev za osvoboditev severnih krajev kraljevine Jugoslavije v Zagrebu in nekaterih odličnih osebnosti ob 20letnici zasedbe Celovca in Gospe Svete izdati s slikami opremljeno spominsko knjigo o bojih na severni meji od Podkloštra do madžarske meje. Da ne bi bila snov nezadostno obdelana, je potrebno zbrati čim več podatkov, doživljajev in spominov na to razgibano dobo naše zgodovine. Zato vabimo vse, ki so se borili ali ka-

kor koli delovali za Koroško, Štajersko, Prekmurje ali Medmurje, da opišejo svoje delo, boj in doživljanje. Ne le daljši, temveč krajši sestavki so dobrodošli. Žrtvujte v ta namen le nekaj zimskih večerov. Ni vse malenkost, kar morja smatrate za malenkost! Ali ni ohranitev spomina na ta prizadevanja bodočim rodovom naša narodna dolžnost? Ali naj zanamci brez potrebe motre tudi to dobo skozi motna očala našega nasprotnika?

Ker bo zahtevalo urejevanje mnogo časa, prosimo, da se tega prepotrebne dela lotite čimprej! Natančnejša pojasnila daje glavni odbor Legije koroških

borcev v Ljubljani, Pred Škofijo štev. 18, kamor izvolite poslati tudi svoj prispevek.

V potrošnji umetnih gnojil smo predzadnja država na svetu

Jugoslavija je agrarna država, kar se tudi prav pogosto in z vseh strani poudarja. Kot agrarna država bi tudi morali potrošiti primerno množino umetnih gnojil, na vsak način pa več kakor neagrarna države. V resnici pa potrošimo umetnih gnojil tako malo, da smo glede potrošnje umetnih gnojil med vsemi državami na predzadnjem mestu.

Potrošnja umetnih gnojil pa ni majhna samo zaradi majhne kupne sile našega kmetovalca, temveč tudi previsoke cene umetnih gnojil. Kajti carina na superfosfat je zelo velika in znaša skoraj 20 din za 100 kilogramov.

Ne bomo tu razpravljali o tem, če je ta velika obremenitev upravičena ali ne, temveč poudarili bi samo to, da se pri nas prav nič ne dela na to, da bi se potrošnja umetnih gnojil povečala in s tem tudi povečala proizvodnja.

Pri nas se o delu za kmeta samo besediči, za dvig kmetijstva, pa se stori malo — mnogo premalo.

Še o slovenskem gospodarskem svetu

Čisto neupravičena avtarkična podtikanja

V »Slovenec« je objavil dr. inž. Nagode članek o železniškem uvozu in izvozu dravske banovine. Na podlagi podatkov železniške direkcije ugotavlja dr. inž. Nagode, da uvažava Slovenija iz drugih banovin 41.157 vagonov blaga, izvažava pa v druge banovine 51.135 vagonov. Pri tem pa še poudarja, da uvažava predvsem živila in surovine, izvažava pa gotove predmete in napl-fabrikate. S tem je gospodarska odvisnost Slovenije od drugih pokrajin dokazana in zato vsako avtarkično stremljenje Slovenije napadno.

Te ugotovitve so seveda nekateri hrvaški in srbski listi z veseljem pograbili in tako je tudi naš spoštovani kolega »Jugoslovanski Lloyd« v Zagrebu pripomnil k tem izvajanjem, da ni na mestu avtarkijsko trkanje na prsa nekih krogov v Sloveniji, ki so jeli poudarjati neko posebno samostojno slovensko gospodarstvo.

Po »Jugosl. Lloyd« je povzel to debato tudi »Slovenski Narod« in v svoji rubriki »Politični obzornik« spravi članek »Jug. Lloyd« tudi v zvezo z našim uvodnikom o potrebi ustanovitve slovenskega gospodarskega sveta. Pri tem pa je »Slovenski Narod« stiliziral svojo notico tako, kakor da bi mi zahtevali zaradi slovenske avtarkije slovenski gospodarski svet. Prav zelo obžalujemo, da si »Slovenski Narod« ni vzel truda, da bi naš članek »Slovenski gospodarski svet« tudi prebral, ker potem bi videl, da čisto neupravičeno omenja naš list z nekimi slovenskimi avtarkičnimi tendencami. Kajti v svojem članku smo direktno napisali tudi te besede:

»Dotakniti pa se moramo tu še nekega očitka, ki se silno hitro šliši, kakor hitro kdo le zapiše besedo slovensko gospodarstvo. Ti, ki prihajajo s tem očitkom na dan, bi radi dopovedali, da pomeni slo-

vensko gospodarstvo nekaj separatizem, kakor da bi se Slovenija hotela s slovenskim gospodarskim svetom obdati z nekim kitajskim zidom. Takšne očitke moramo seveda odkloniti z vso odločnostjo.

In nadalje smo napisali, da je Slovenija zaokrožena gospodarska celota, ki pa se pri vsej svoji posebnosti zaveda, da je del vsega jugoslovanskega gospodarstva, ki hoče to tudi biti. Nadalje smo poudarili, da je treba tudi v vseh drugih banovinah ustanoviti podobne gospodarske svete.

Zato je čisto odveč trditev »Slovenskega Naroda«, da bi bila naša dolžnost, da razpršimo pomisleke »Jug. Lloyd«, pač pa bi bila dolžnost »Slovenskega Naroda«, da najprej prečita naš članek in nato šele z njim polemizira. Tako pa moramo vso notico »Slovenskega Naroda« zavrniti kot neresno!

Ker pa smo že pri članku dr. inž. Nagode, slovenskem gospodarskem svetu in slovenski avtarkiji, ki so si jo nekateri čisto navadno izmislili, naj nam bo dovoljenih par besed tudi o teh vprašanjih.

Tudi če so številke dr. inž. Nagode ta stoddostno pravilne, so se gati njegovi zaključki na vsak način predaleč. Tako je več ko pretirano govoriti, da je most pri Pančevu tudi v našem interesu, ker se čez ta most izvažava blago v Slovenijo. Niti oni, ki imajo direktni dobiček od tega mostu, niso nikdar utemeljevali njegove potrebe z argumentom dr. inž. Nagode. Pančevaški most je dvignil gospodarstvo one svoje okolice, kateri direktno služi, gospodarstvo v Sloveniji pa nima od tega mostu prav nič. Če bi obveljala teorija dr. inž. Nagode, potem bi sploh vsi mostovi in vse železnice v državi bili v korist Slovenije. Prišli bi pa še do neverjetnih zaključkov!

Sicer pa za gospodarsko odvisnost ene pokrajine od druge ni odločilen le železniški promet in število natovorjenih vagonov. So še druge stvari, ki so neprimerno važnejše. Kakor v meddržavnih odnosih ni samo trgovinska bilanca odločilna za aktivnost te ali one države, tako je tudi v notranje-državnih odnosih plačilna bilanca še neprimerno važnejša. Znano pa je, da glede plačilne bilance položaj Slovenije nikakor ni tako zelo ugoden. Davčna služba je v Sloveniji mnogo ostrejša ko drugod v državi in samo s tem se izravnavajo številni vagoni slovenskega izvoznega presežka. A kje se še državne datjave, kje koncentracija vsega pupilnega denarja v Beogradu, kje centralizacija združništva, društev itd. itd.

Slovenija mora presežek izvoznih vagonov drago plačati in zato se njena gospodarska sila stalno manjša. Samo pomislimo malo nazaj na prva povojna leta ter primerjamo takratno gospodarsko silo Slovenije s sedanjo! Proti

temu dejstvu je pač statistika o natovorjenih vagonih zelo klavrn argument! Posebnost slovenska pa je seveda, da tudi te argumente proti sebi navajamo baš mi Slovenci sami. Naša objektivnost je res že občudovanja vredna!

Še par besed o slovenskem gospodarskem svetu. Kakor smo že v svojem članku poudarili, bi bil glavni namen tega sveta dvigati gospodarstvo v Sloveniji, skrbeti za njegov harmoničen razvoj, da bo ena akcija dopolnjevala drugo, da ne bomo svojih itak zelo skromnih sil drobili, temveč jim dali čim višjo potenco. Seveda pa bi ta gospodarski svet tudi branil pravice gospodarstva Slovenije, ker se pač gospodarstvo ne more razvijati, če je na vseh koncih in krajih pristrženo.

Ustanovitev takšnega gospodarskega sveta seveda ni lahka stvar, še težje pa je njegovo dobro funkcioniranje, posebno kadar se njegove intencije napačno tolmačijo, kakor dokazuje notica »Slovenskega Naroda«. Čeprav pa so vse te težave velike, se jih vendar ne smemo ustrašiti, ker je pač treba dobro stvar izvesti in naj bi bila izvedba še tako težavna. In slovenski gospodarski svet je dobra stvar in vsaka banovina bi storila koristno dejanje, če si bo ustanovila podoben gospodarski svet.

Ce bi seveda imeli v Beogradu osrednjo upravo, ki bi funkcionirala idealno, potem te pokrajinske samopomoči v obliki pokrajinskih gospodarskih svetov morda ne bi bilo niti treba. Toda preden dobimo takšno upravo, bo preteklo še mnogo vode, bomo doživeli še mnogo povodenj. Da pa ne pride povodenj tudi nad pokrajinsko gospodarstvo, da se reši te nevarnosti slovensko gospodarstvo, baš zato je treba ustanoviti slovenski gospodarski svet.

Franciščanska ulica 3

»Vsak peti Nemec mora imeti avtomobil«

Hitler je imel na neki svečanosti v Berlinu govor, v katerem je med drugim dejal: Nemčija se je potrudila, da čim bolj motorizira promet. Zato je skrbela ne le za zgraditev avtomobilskih cest, temveč tudi za večjo proizvodnjo avtomobilov. Avtomobili se ne smatrajo več za luksuz, temveč za sredstvo hitrega prevoza. Naša namera je, da bomo izdelovali avtomobile, ki si jih bodo mogli nabaviti najširši sloji. Doseči hočemo, da bo imel vsaj vsak peti Nemec svoj avtomobil. Avtomobilizem hočemo razviti tako, da bomo postali v tem pogledu popolnoma neodvisni od tujine.

Politične vesti

Pri romunskih parlamentarnih volitvah ni dosegla vlada Tatarasca uspeha, ker je po končnih rezultatih dobila samo 37,5 in ne 40% glasov. Zato nima v parlamentu večine. Ima le 142 poslancev, dočim imajo 4 najmočnejše stranke (kmečka 77, železna garda 62, Jurij Bratianu 12 in Goga 36) pa 187 mandatov. Kralj bo najbrže poveril Konstantinu Bratianu, da sestavi koalicijsko vlado.

Avstrijski politični krogi zelo optimistično presojajo uspeh Delbosovega potovanja po srednjeevropskih državah ter upajo, da se bo sedaj lažje doseglo gospodarsko sodelovanje podonavskih držav.

Francoski zunanji minister Delbos bo po zasedanju Društva narodov obiskal Berlin.

Francoski narodni poslanec in predsednik francosko-nemške lige Scapini je bil sprejet od Hitlerja v avdenci. Društvo nemških bivših bojevnikov mu je priredilo navdušen sprejem.

V začetku novega leta pride v London posebna delegacija francoskih letalskih strokovnjakov, da se podrobno dogovori glede sodelovanja z angleškimi letalci na vseh poljih.

Van Zeeland je po svojem bivanju v Rimu prišel v Pariz, da obvesti francosko vlado o svojih rimskih pogajanjih za sklicanje svetovne gospodarske konference. Splošno se sodi, da je le malo upanja, da bi se van Zeelandu njegova mislija posrečila.

Eden je v poslanski zbornici izjavil, da je Italija poravnala vse svoje obveznosti do Društva narodov še pred svojim izstopom.

Predsednik Roosevelt dobiva na tisoče pisem iz vseh delov Amerike, da vztraja pri svoji odločni protijaponski politiki.

Angleški zun. minister Eden je na razna vprašanja poslancev odgovoril, da o okrepitevi angleškega brodogradnje na Daljnem vzhodu ne more nič povedati. Nadalje je izjavil, da Vel. Britanija priznava samo osrednjo kitajsko vlado Čangkajška in da priznanje kake druge vlade sploh ne prihaja v poštev.

Japonski veleposlanik v Washingtonu je po radiu izrazil svoje obžalovanje zaradi napada na ameriško topničarko »Paney«. Prvič se je zgodilo, da se je zastopnik kake države opravičil po radiu. Roosevelt pa kljub temu ne smatra to opravičilo za zadostno, temveč zahteva, da sam japonski cesar da zanesljiva jamstva, da bodo ameriški državljani in njih premoženje na Kitajskem popolnoma varni.

Maršal Čangkajšek je odklonil predlog zunanjega ministra, da bi se začela mirovna pogajanja z Japonsko ter je še dostavil, da bi moral odkloniti vsako odgovornost, če bi se še ponavljali takšni predlogi. Kitajska ne more in ne sme kapitulirati! Maršal Čangkajšek je nato sklical v Hankov konferenco vodilnih kitajskih politikov in generalov, da se organizira nov odpor Kitajske.

Se vedno je negotovo, kako se bo odločila japonska vlada z ozirom na ameriško zahtevo. V japonski vladi sta dve struji: vojaška, ki zahteva, da se vojna brezobzirno nadaljuje, ter druga skupina, ki je mnenja, da je treba upoštevati interese velesil.

Na Japonskem so silno pozdravili izstop Italije iz Zveze narodov. Zastopnik zunanjega ministra je izjavil dopisniku agencije Stefani, da je Italija s tem zadala Zvezi narodov smrtni udarec. Hkrati pa je s tem tudi močno poglobila stike med Japonsko, Italijo in Nemčijo.

Usmrtili članov stare komunistične garde v Rusiji se nadaljujejo. Na podlagi sodbe vojnega sodišča so bili ustreljeni zaradi trockizma, veleizdaje, špionaže in terorizma: Lev Mih. Karahan, ki je bil tudi ruski delegat pri mirovnih pogajanjih v Brest-Litovsku ter še l. 1937. sovjetski poslanik v Ankari, Jenukidze, ki je vodil s Stalinom l. 1903. veliko stavko delavcev v Bakuju in bil še pred kratkim predsednik transkavkaskе republike, Orakelašvili, Georgijec in dolgoletni član sveta ljudskih komisarjev, Sevaljev, vodja komunistične stranke v Azovu, Larin, vodja kom. stranke v Rostovu, Zuckermann, bivši vodja oddelka za bližnji vzhod v zun. ministrstvu, Steiger, šef protokola in Metelej.

Bitka za Teruel, ki je skoraj popolnoma obkoljen od republikanskih čet, še ni končana. Frankisti skušajo s protiofenzivami rešiti mesto. Boji za Teruel se vodijo z veliko srditostjo ter so izgube na obeh straneh velike.

Teruel so republikanske čete zavzele.

Trgovci, pozor!

Najsolidnejše engros cene

Veletrgovina z železnino

P. & L.

PINTER & LENARD

MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 34

BRZOJAVI: PIN-LEN — TELEFON ST. 22-80, 22-82

Srečne in vesele božične praznike želi vsem naročnikom, prijateljem in bralcem

»Trgovski list«

40letni jubilej dentista Ferd. Palovca

Koncem tega leta poteče 40 let, odkar se je posvetil svojem poklicu dentist Ferdinand Palovec.

Ne spominjamo se tega lepega jubileja samo zato, ker je g. Ferdinand Palovec eden najbolj slovesnih ljubljanskih dentistov, ki uživa v di svoja dobrohotnega in lepega značaja splošno priljubljenost v vseh meščanskih krogih Ljubljane, temveč tudi zato, ker je zgodovina njegovega vestnega poklicnega dela tudi nazorna slika razvoja zobozdravništva med nami.

Pred 40. leti, t. j. l. 1897. je bil v Ljubljani en sam zobozdravnik. Takrat je vstopil mladi Palovec v šolo k Paichlu.

Zobozdravnikov je bilo takrat malo, službe pa so dentistom posredovali dental-depovi in tako je dobil tudi mladi Palovec svojo prvo službo v Tropavi v Šleziji. Nato je prišel v Berlin in v Rotterdam ter povsod temeljito spopolnil svoje znanje. Domotožje ga je privedlo nazaj v domovino ter je vstopil v Gorici v službo pri dr. Piklu, ki je baš takrat začel svojo prakso. Takrat so vsi dentisti opravljali tudi operativno prakso in nekateri zdravniki so to od njih tudi izrečno zahtevali, tako tudi naslednji šef g. Palovca, zobozdravnik v Bielici v Šleziji. Iz Bielice je odšel Palovec v München, kjer je napravil operativni tečaj, nato pa na Dunaju še tečaj v zlati tehniki. Pot ga je privedla kasneje še v Černovice, Trst in slednjič v Innsbruck, kjer je po smrti šefa zdravnika velikega zobotehniškega ateljeja vodil atelje še 4 mesece v popolnoma samostojno. Seveda je tu delal tudi operativno.

Takrat je dobil zobotehnik službo zelo lahko, ker je bilo zobotehnikov le malo. Operativno delo zobotehnikov se je takrat splošno toleriralo, čeprav ga zakon ni predvideval. Vsak zobotehnik pa je mogel postati samostojen, če je imel tri leta učne dobe, če je bil tri leta z uspehom tehnik pri zobotehniku in tri leta asistent pri zobozdravniku.

Od l. 1908. je prišel g. Palovec vsako leto za časa svojega dopusta v Ljubljano in skušal tu ustanoviti svoj lastni atelje. A pet let so bila po rsti vsa njegova prizadevanja zaman, ker se mu je reklo, da ni lokalne potrebe. Koncesije so imeli takrat v Ljubljani skoraj samo Nemci. Vendar pa je leta 1913. dobil koncesijo za zobotehnični atelje. Nato je prišla vojna in tudi g. Palovec je moral oditi. Na vojnem okrevališču je dobil svoj ambulatorij, ki ga je ves čas vojne samostojno vodil.

Po vojni je g. Palovec znova otvoril svoj atelje ter si takoj pridobil številno klientelo. L. 1926. je napravil še dentistični izpit v Beogradu, ker se je govorilo, da bodo smeli izvrševati prakso samo oni, ki imajo izpit. S tem izpitom je bilo konec vseh težav in križev in mirno se je mogel g. Palovec popolnoma posvetiti svojemu poklicu. S svojim obsežnim strokovnim znanjem in s svojo bogato prakso si je tudi hitro pridobil sloves enega najboljših zobotehnikov v Ljubljani.

V ljubljanski meščanski družbi pa ima tudi sloves enega najbolj prijetnih družabnikov, da je njegova družba vedno cenjena in iskana.

Zato pa mu tudi Ljubljana ob njegovem 40letnem delovnem jubileju čestita ter želi, da bi v enako dobri volji praznoval tudi svoj zlati delovni jubilej.

„Hmeljarstvo in naša pivovarska industrija“

Od naših hmeliev je edino savinjski konkurenčen s tujimi

Pod tem naslovom je priobčil zagrebški »Jutarnji list« dne 28. nov. članek poln protislovij, ki dokazuje, da razpravljajo pri nas o važnih gospodarskih vprašanjih ljudje, ki teh niti od daleč ne poznajo.

Tako razvija pisec članka o hmeljarstvu naslednje duhovite misli: »Produkcija našega hmelja ni zadostna. Naša zemlja je prikladna za gojitev hmelja, ki uspeva pri nas — oziroma bi lahko uspeval — povsod. Mi bi hmeljarstvo lahko tako povzdignili in bi imeli toliko hmelja za izvoz, da bi postal glede izvoza ena najhvaležnejših gospodarskih panog oz. ena najrentabilnejših postavk v naši trgovinski bilanci.

Na žalost pa ni tako. Produkcija našega hmelja ni ugodna. Ne proizvajamo ga zadosti niti ni njegova kvaliteta dobra. Izvoz našega hmelja je majhen v primeri z dejanskimi pogoji za njegovo produkcijo. Ekonomski značaj hmelja pri nas še ni zadostno ocenjen. V tem pogledu smo enaki ostalim balkanskim državam. Grška, Bolgarska in Turčija tudi ne proizvajajo dovolj hmelja. Toda te države imajo za to upravičene razloge. Te tri balkanske države imajo v glavnem južno podnebje. Kakor znano pa hmelj ne uspeva v kratkih z južnim podnebjem s pretežno suhim letnimi periodami. Zato uvažajo te države mnogo inozemskega hmelja. Pri nas pa je drugače, ker imamo poleg južnega tudi kontinentalno, ostrejšo, t. j. v nekih predelih izrazito severno podnebje (Slovenija), ki je primeren za dobro proizvodnjo hmelja.

Kljub temu nimamo in nismo razvili produkcije našega hmelja na maksimum naših gospodarskih potreb. Uporaba hmelja pride pri nas do izraza v pivovarski industriji. Ta je pri nas zadostno razvita. Naša pivovarska industrija pa ni odvisna od inozemskega hmelja, ker uporabljamo domač hmelj. Še več, neke količine hmelja, ki pa niso znatne, celo izvažamo v inozemstvo, predvsem v južne države.

Tako torej sodi pisec o hmeljarstvu, ki stopa v novo krizo radi svetovne nadprodukcije hmelja! V času, ko vse produkcijske države omejujejo hmeljske nasade, se pri nas najdejo ljudje, ki trde, da produkcija našega hmelja ni zadostna in da jo je treba dvigniti na maksimum!

Resnica pa je ravno nasprotna! Hmelja se prideluje že davno več kot dovolj po vsem svetu. To najbolj dokazujejo nizke hmeljske cene na vseh svetovnih hmeljskih tržiščih, ki ne krijejo nikjer niti produkcijskih stroškov razen v Nemčiji, kjer veljajo uradno diktirane cene, ki ščitijo tako hmeljarja kakor tudi pivovarnarja. Nemčija pa zavzema v tem pogledu čisto izjemen položaj, ker je poleg Anglije edina država na svetu, ki porabi svoj hmeljski pridelek lahko 100%no doma. Kolikor izvozi Nemčija lastnega hmelja, toliko ga na drugi strani uvozi iz Češkoslovaške, toda odvisna ni od tujega hmelja in bi lahko krila potrebe svoje pivovarske industrije popolnoma s lastnim hmeljskim pridelkom. Kljub te-

mu pa je Nemčija izplačala visoko nagrado tistim hmeljarjem, ki so reducirali svoje nasade in jih posejali oz. zasadili z drugimi kulturami.

Mnogo več povoda za krčenje svojih hmeljskih nasadov bi imele velike hmeljske izvozne države Češkoslovaška, Poljska in Jugoslavija, zlasti pa slednja, ki mora izvažati svoj hmelj skoro stodontno, ne pa kakor trdi pisec — da neke količine hmelja, ki pa niso znatne, celo izvažamo!

Ravno tako je neresnična trditev, da uporabljamo naša pivovarska industrija samo domač hmelj. Dasi ravno znaša produkcija našega hmelja 60 do 70 tisoč stotov letno, uvažajo največje naše pivovarne tudi še žateški hmelj, tako da je poraba našega domačega hmelja v naši slabo razviti pivovarski industriji malenkostna!

Naravnost smešna je trditev o balkanskih državah. O produkciji hmelja v teh državah sploh ne more biti govora, ker hmeljarstvo v teh državah ne eksistira, poraba hmelja v pivovarski industriji, ki je na naj-

nižji razvojni stopnji, pa je tako minimalna, da se o njej ne splača govoriti.

Edino, kar deloma drži v zgoraj citiranem članku, je ugotovitev, da je pogoj za proizvodnjo hmelja ostrejšo severno podnebje, kakor ga ima Slovenija. Izkušnja dolgih let pa nam je pokazala, da tudi v Sloveniji niso povsod prikladna tla za hmeljsko kulturo, akoravno je podnebje za gojitev te industrijske rastline tu ugodno.

Samo Savinjska dolina ima vse pogoje — klimatske in talne — za gojitev hmeljske rastline. Le na tem koščku zemlje v naši državi uspeva res prvovrstno blago, ki je na mednarodnih hmeljskih tržiščih konkurenčno s hmeljem iz Nemčije in Češkoslovaške. Vse ostalo hmeljarstvo v Jugoslaviji pa daje le manjvredno blago in bo moralo prejeti ali slej izgniti s površja, ker velja za hmelj, ki ga moramo skoro 100%no izvažati, princip rentabilnosti! Rentabilnost pa postane v trenutku, ko cene, ki se dosežajo za blago, ne krijejo več niti pridelovalnih stroškov, zelo problematična!

Načrtno gospodarstvo za hmelj!

V takšnem položaju se nahaja torej danes naše hmeljarstvo. Edina rešitev za to gospodarsko panogo je — načrtno gospodarstvo. Nobenega blaga se namreč ne sme pridelati več, kakor ga prenese domač in tuj trg. Vsako blago je treba omejiti takoj, čim pade cena pod nivo rentabilnosti. Blago pa, ki prihaja na svetovni trg v prevelikih množinah, se ubija samo! To so spoznali že davno kulturni narodi ter so se oprijeli načrtnega gospodarstva. Tudi češkoslovaški in nemški hmeljarji so pravočasno spoznali pogubnost vsakega čezmernega širjenja hmeljskih nasadov ter so z zakonom regulirali hmeljsko površino. Le pri nas se še najdejo ljudje, ki sanjajo o tem, da bi naj postala cela Jugoslavija en sam neskončno velik hmeljnik, kjer bi zrasle ogromne količine hmelja, za katerega bi izkupili hmeljarji toliko denarja, da bi nas svet kar zasipal z dragocenimi devizami!

Pisec članka v »Jutarnjem listu« priporoča, da se informira pri hmeljarjih v Bački in Banatu, po čem so prodajali letos svoj hmelj in če cene 6 din, kolikor so večinoma dosegli za svoje blago, krijejo vsaj pridelovalne stroške za hmelj!

Ideja, ki jo izraža pisec članka, ni nova. Že v povojnih letih se je razširila slična propaganda iz vzhodnih krajev naše države, ki je našla krepko podporo visokih »ličnosti« v Beogradu, radi česar se je vojvodinsko hmeljarstvo razbohotilo v toliki meri, da je njegov zastopnik zagrozil na mednarodnem hmeljarskem kongresu v Novem Sadu zastopnikom vseh produkcijskih držav, da bo jugoslovanski (recte: bački) hmelj kmalu izpodrinil s svetovnih trgov vse ostale provenience in zavzel dominanten položaj.

Zastopnik češkega hmeljar-

stva je takrat odgovoril temu samozavestnemu Vojvodincu, da na mednarodnih tržiščih ne zmaga množina, temveč kakovost blaga.

Tako se je tudi zgodilo. Nastopila je ena najhujših hmeljskih kriz, ki je uničila vojvodinsko hmeljarstvo ter imela za posledico na stotine milijonov izgubljenih in nepokritih investicijskih stroškov, ki še danes tazujejo vojvodinskega kmeta. Češko hmeljarstvo pa je ostalo in bo ostalo ne glede na to, koliko hmelja producira naša država.

Pisec članka trdi tudi, da kvaliteta našega hmelja ni dobra. Če je mislil pri tem na hmelj iz Bačke in Banata, mu ne bomo oporekali, odločno pa moramo zavrniti njegovo trditev glede hmelja iz Savinjske doline.

Dokazano je namreč, da varijo pivovarne iz savinjskega hmelja enako dobro pivo kot iz češkega in nemškega hmelja. Analize savinjskega hmelja pri »Versuchstation der schweizerischen Brauereien« v Curihu so dokazale enakovredno in mnogokrat celo boljše kakovost savinjskega hmelja od češkega in nemškega. Enake izjave imamo tudi iz Anglije, kjer ponekod vare pivo samo iz našega hmelja.

Glede izvoza našega hmelja pa moramo pojasniti piscu članka, da se ne izvažajo — kakor trdi on — v južne države, temveč v severne države, in sicer: v Anglijo 10.000 stotov, v Severno Ameriko 20.000 stotov, v Belgijo 6000 stotov, to pa samo od celotne letne produkcije Savinjske doline, ki znaša 40.000 stotov letno.

Kako neinformiran je pisec članka o hmeljarstvu, dokazuje tudi njegova trditev, da se v severnih državah, n. pr. v Bavarski, Češki in Angliji goji najboljši hmelj. Anglija prideluje namreč samo nežlahtni hmelj, ki ga uporablja za varjenje manjvrednega piva, za varjenje boljših vrst svetlega piva pa mora uvažati žlahtni hmelj iz Jugoslavije,

Češkoslovaške in Nemčije, ker se iz nežlahtnega hmelja svetlo pivo absolutno ne more variti. Tudi o našem pivovarstvu ima pisec svojevrstne nazore. Mnenja je, da bi bilo treba omogočiti neomejen uvoz inozemskega piva, ki bi izzval na naših tržiščih močno konkurenco ter s tem povzročil razvoj naše pivovarske industrije.

Toda zastoj naše pivovarske industrije ni posledica proizvodnje slabega piva ali kartela, kakor meni pisec, temveč nezmožnosti davčnih bremen in trošarinskih dajatev, ki so privedle našo pivovarsko industrijo tako daleč, da komaj životari. Naše pivovarne ne proizvajajo slabega piva, temveč tudi ne zaostaja dosti za najboljšimi vrstami inozemskega piva. Razvoj našega pivovarstva ovirajo izključno visoke trošarine, ki podražujejo pivo v takšni meri, da ne bo postalo nikdar ljudska pijača kot je n. pr. v Belgiji, Nemčiji in Češkoslovaški, če se razmere ne izboljšajo.

Na Češkoslovaškem velja liter najljubšega pizenjskega piva tri češke krone (t. j. din 4-50) v prodaji na drobno konsumantom, pri nas pa stane liter piva din 10—, v steklenicah din 12—, toda ne po krivdi naših pivovarn, ki bi zahtevale tako visoke dobičke, temveč države, ki pobere več kot polovico vse cene za trošarine! Če bi se pri nas znižale trošarine na isto višino kot so na Češkoslovaškem, bi padle cene piva na predvojno višino in pivo bi postalo zopet pijača širokih ljudskih mas. Brezdvomno je, da bi se konsumiralo desetkrat toliko piva kot danes, država pa bi imela pri nižjih trošarinah mnogo višje dohodke, kakor jih ima sedaj pri malem konsumu piva.

Strah, ki ga imajo merodajni krogi, da bi znižanje trošarin in pocenitev piva vplivalo kvarno na konsum vina, je brez podlage!

Z znižanjem trošarin na pivo pa bi se tudi popravila velika krivica, ki se godi pivovarnam in konsumantom piva, ki se je zbog visokih trošarin tako podražilo, da je prenehalo biti pijača industrijskih delavcev in srednjih slojev ter postalo samo še pijača imovitejših ljudi!

Lepa zamisel počastitve Prešernovega spomina

V Ljubljani se je ustanovil pod predsedstvom rektorja dr. Kušjeja poseben odbor, da se ob obletnici Prešernove smrti začne med šolsko mladino velika akcija za odkup Prešernove rojstne hiše, ki se naj bi spremenila v mal muzej. Sedanja hiša je last vdove z 8 otroki, ki hišo rada proda, če se ji v bližini postavi nova. Učencev in dijakov je v Sloveniji okoli 200 tisoč. Če bi daroval vsak dijak 1 din, bi se dobilo 200.000 din, kar bi zadostovalo za izvedbo načrta. Vendar pa naj bi bila vsa akcija izvedena čisto prostovoljno in zato naj bi premožnejši starši darovali nekaj več. Zbirka se bo zaključila 25. marca.

Upamo, da se bo lepa zamisel počastitve našega genija Prešerna v celoti posrečila.

»Službeni lista«

kr. banske uprave dravske banovine z dne 22. decembra objavlja: Pravilnik o prijavljanju nalezljivih bolezni in zbiranju podatkov o njih gibanju — Popravek k trgovinskemu zakonu kraljevine Jugoslavije — Razne ratifikacije mednarodnih konvencij — Razglas banske uprave o pobiranju banovinske trošarine na vino in žganje.

Da morejo prejeti naši naročniki božično številko še pred prazniki, smo izdali tedensko številko že danes v četrtek, in sicer kot dvojno.

Zaradi praznikov izide prihodnji teden »Trgovski list« samo dvakrat, in sicer v torek, dne 28. t. m. in v četrtek (novoletna številka) dne 30. decembra.

Novoletna voščila sprejemamo samo do srede opoldne.

Priporoča se
Veletrgovina

Miloš Oset, Maribor

Specerijsko in
kolonialno blago
Direktni import

Denarstvo

Kako pomagati našemu denarništvu

(Sklepi denarniškega odseka za grebške trg. ind. zbornice)

Denarniški odsek zagrebške trg. ind. zbornice je pod predstvom dr. Mogana na svoji zadnji seji sprejel naslednje sklepe:

1. Zbornica naj pri vseh pristojnih ministrih in pri guvernerju Narodne banke intervenira, da se popolnoma spremeni sedanja kreditna politika Narodne banke ter drugih privilegiranih drž. denarnih zavodov, in sicer v tem smislu, da se bodo vsi kraji v državi enako upoštevali ter dali zasebnim denarnim zavodom čimprej na razpolago primerni krediti, ki bodo omogočili normalizacijo našega zasebnega denarništvu ter likvidnost zasebnih denarnih zavodov. V ta namen naj se spremene nekateri zakonski in statutarni predpisi o Narodni banki, da se poveča ingerenca članov upravnega sveta, ki ne bivajo stalno v Beogradu, da se poveča kompetenca cenzurnih odborov pri podružnicah Narodne banke ter da se dajo posebni krediti Nar. banke za deblokiranje malih vlog pri zaščitenih denarnih zavodih po primernih pogojih, ki ne bodo povzročali prevelikih težav.

2. Glede izpremembe uredbe o sanaciji zavarovalnice »Feniks« naj zbornica urgira pri ministru za trgovino in industrijo rešitev svoje že prej vložene predstavitve ter naj se o tem vprašanju skliče anketa vseh zainteresiranih zasebnikov in zavarovalnic ter denarnih zavodov.

3. Odsek je sprejel na znanje akcijo zbornice za odpravo banovinskih taks na zavarovalne police in premije, ki veljajo edino v savski in dravski banovini in ki povzročajo velike težave za pravičen razvoj zavarovalnega posla.

4. Glede vodstva zadružnega in trgovinskega registra po predpisih novega trgovinskega zakona naj se vsi vpisi v register v prepisu sporočajo tudi zbornicam.

5. Zbornica bo predložila finančnemu ministru predlog, da se spremeni sedanja opomba 5a tar. post. 12 taksne tarife o kolikovanju tako imenovanih opcij-skih pogodb, ker je po sedanjih predpisih taksna obremenitev zelo različna.

Stanje Narodne banke

Izkaz Narodne banke z dne 15. decembra navaja naslednje izpremembe (vse številke v milijonih din):

Podloga se je zmanjšala za 173 na 1.746'15.

Devize izven podloge so se povečale za 187 na 525'8.

Vsota kovanega denarja se je dvignila za 209 na 373'7.

Skupna vsota posojil se je zopet znižala, in sicer za 3'2 na 1.605'2. Razna aktivna so se povečala za 44'3 na 2.094'1.

Obtok bankovcev se je zmanjšal za 82'13 na 5.593'6.

Obveze na pokaz so narasle za 121'16 na 2.764'2, da se polagoma že približujejo trem milijardam.

Razna pasiva so se povečala za 24'4 na 353'2.

Celotno kritje se je znižalo na 26'71%, samo zlato pa na 26'05%.

Erman & Arhar

Tovarna in skladišča tik zadnje tramvajske postaje v Št. Vidu. Telefon Št. Vid 16

Odlog plačil

Hranilnici in posojilnici v Slivnici pri Mariboru je dovolilo kmetijsko ministristvo odlog plačil za dobo 6 let za dolgove, nastale pred 23. aprilom 1937. Obrestna mera za stare vloge je 2%.

V novembru so se gotovinska sredstva Drž. hip. banke povečala

za 102 na 786 milijonov din. Hipotekarna posojila so nazadovala za 11 na 1975, občinska pa narasla za 11 na 1364 milijonov din. Zasebne hranilne vloge so se v novembru povečale le za 1 milijon, od lanskega oktobra pa od 1172 na 1344 milijonov din. Vloge na tekoči račun so sicer padle za 26 na 748 milijonov, toda od lani so narasle za 312 milijonov din. Fondi in ka-

pitali javnih ustanov so se povečali za 69 na 2472 milijonov din.

Zagrebška podružnica Narodne banke je darovala za zimsko pomoč v Zagrebu 16.000 din.

Do 16. t. m. je bilo plačanih Priv. agr. banki na račun prve anuitete za izročene kmetijske dolgove 125 milijonov dinarjev, to je 59% vsote, ki bi se morala plačati.

Zakaj nam gre slabo

Politika ne sme biti nad gospodarstvom

Gospodarski stanovi so se kot zadnji organizirali, a tudi še potem, ko so se organizirali, niso delali za napredek svojih stanov v tej meri, kakor drugi stanovi. Niti primere ni, kaj vse žrtvujejo delavci za svojo organizacijo in kaj pripadniki gospodarskih stanov. Naravna posledica tega je, da gospodarske organizacije pri nas nimajo tega vpliva v naši javnosti, kakor bi ga morale imeti z ozirom na svojo pomembnost za gospodarski napredek naroda. Velika javna vprašanja se zato tudi niso presojala in reševala z ozirom na potrebe gospodarstva, temveč je bil vedno le odločen ozirom na politiko. Ta je bila važnejša od vseh gospodarskih interesov in zaradi mandatov se je brez obotavljanja pogajal tudi največji gospodarski interes. Politika je bila nad gospodarstvom.

Ni pa bilo tako tudi pri drugih narodih. Tam so si znale organizacije gospodarskih stanov priboriti potrebno veljavo in njih organizacije niso bile samo aparati za opravljanje upravnih poslov lastne organizacije, temveč so to bile organizacije, ki so določevale državno gospodarsko politiko, dostikrat pa tudi samo politično življenje v državi.

Ceprav se je pri nas organiziranost gospodarskih stanov v zadnjem času močno popravila, vendar še ni dosegla višine, ki bi jo morala. Šele prve rahle poskuse smo doživeli, da so stanovske organizacije gospodarskih stanov v resnici posvetovalni organi oblastev v gospodarskih vprašanjih. Nasprotno smo prav pogosto, že skoraj redno doživljali, da so se vsi in tudi najbolj tehtni opomini

gospodarskih stanov kratkoma popolnoma prezrli. Na to dejstvo je spomnil v eni svojih zadnjih številki tudi »Jug. Gvozdjar«, ki je med drugim navedel tudi celo vrsto drugih upoštevanja vrednih misli, kako morajo gospodarski ljudje sami gledati na to, da z okrepitevijo svojih organizacij dosežejo večji vpliv na javnost.

List pravi med drugim: V sosednih deželah se dostikrat dogodi, da so vlade odvisne od gospodarskih organizacij, ki so se znale krepko uveljaviti v javnem življenju.

Pri nas pa se vse delo giblje le v ozkem regionalnem krogu in naša notranja politična nasprotja so važnejša ko vse drugo.

Gospodarstvo je bilo od nekdaj pri vseh narodih ona sila, ki je mogla združiti k skupnemu delu tudi ljudi najbolj nasprotnih političnih nazorov. Gospodarski ozirom je bil pač močnejši od vseh drugih. Pri nas pa je gospodarski ozirom padel pod političnega in politika je zavladovala nad gospodarstvom. Pravilno bi bilo, da bi se politika ozirala na potrebe gospodarstva in upoštevala predvsem interese gospodarstva, namesto tega pa so čisto politični in dostikrat tudi čisto strankarski interesi bili važnejši ko vsi drugi ozirom. Kakor hitro pa pade gospodarstvo pod vpliv politike, potem je izgubilo gospodarstvo tudi svojo samostojnost ter potem tudi svojih interesov ne more prav braniti.

Kajti interesi gospodarstva in gospodarskih ljudi so navadno drugačni kakor interesi politikov. Gospodarski ljudje gledajo predvsem na to, da se čim bolj racio-

nalno uporabljajo gospodarske sile naroda, politika pa gleda predvsem na to, kdo ima politično moč v rokah.

Zavedni in dalekovidni gospodarski ljudje bodo zato vedno gledali na to, da si gospodarstvo ohrani svojo potrebno samostojnost, zato bodo tudi vedno gledali na to, da so njih organizacije močne, ker samo z dobro organizacijo se morejo gospodarski ljudje uveljaviti v javnem življenju. V interesu gospodarstva je treba delati za stanovske organizacije.

Ce pa tega gospodarski ljudje ne delajo, potem so tudi sami krivi, če jim ne gre dobro in če se njih interesi ne upoštevajo v zadostni meri. Kdor ni sam dovolj zaveden, ne sme zahtevati od drugega, da bi branil njegove interese. Kdor nima toliko zavednosti, da bi žrtvoval nekaj za napredek svoje stanovske organizacije, ta se naj ne razburja, če se njegova organizacija ne upošteva. Če nima veljave njegova stanovska organizacija, ki je organizacija vsega stanu, naj se tudi ne čudi, če ima še manj veljave njegova osebna zahteva. Veljavost stanov se v javnem življenju meri po kvaliteti njih organizacij. Kdor tega ne upošteva, ta mora biti pripravljen na to, da bodo njegovi interesi in interesi njegovega stanu zapostavljeni.

Samo močne stanovske organizacije morejo prepričati, da ne bo politika nad gospodarstvom in zato je prvo delo, kdor hoče, da bo mogoče dobro in uspešno poslovati, da stori najprej svojo dolžnost do svoje organizacije in do svojega stanovskega glasila. Tu je težišče vse stvari, tu je pot k zboljanju.

Zahvala novinarjev

Odbor ljubljanske sekcije Jugoslovanskega novinarskega združenja je na svoji seji dne 21. decembra sprejel in odobril za ključno poročilo pripravljalega odbora za prvo Razstavo slovenskega novinarstva. Razstava je v polni meri dosegla svoj namen, kar se je moglo zgoditi le zaradi vsestranske podpore, ki so jo novinarjem prožili vsi činitelji našega javnega življenja in vsa naša javnost. Zato smatra podpisani odbor za svojo

dolžnost, da se ob priliki likvidacije razstavnega odbora v imenu vseh slovenskih novinarjev vsem podpornikom in sodelavcem iskreno zahvali.

Redni člani naše novinarske stanovske organizacije gg. notranji minister dr. Anton Korošec in ministra v pok. dr. Albert Kramer in dr. Fran Kulovec so prevzeli častno predstvom razstavnega odbora in s tem omogočili plodno delo. Predsednik vlade in zunanji minister dok-

tor Milan Stojadinović, predsednik narodne skupščine Stevan Čirić, ban dr. Marko Natlačen, župana dr. Juro Adlešić, Ljubljana in dr. Alojzij Juvan, Maribor, ljubljanski velesejem, Združene papirnice Vevče, Goričane in Medvode, kartonažna tovarna in papirna industrija I. Bonač sin, papirnica Bratje Piatnik v Radečah, centralna uprava in zagrebška sekcija Jugoslov. novinarskega združenja so z večjimi prispevki v denarju ali blagu položili materialne temelje za razstavo in za izdajo bibliografije slovenskega časopisja, ki je izšla v obliki razstavnega kataloga. Posebej se izdajo tega izrednega znanstvenega dela so podprle tudi številne tvrdke, ki so zanj naročile inserate.

Dragocena nam je bila pomoč, ki so nam jo predstavniki vseh panog državne uprave in nešteti drugi činitelji nudili s sodelovanjem v tej ali oni obliki, zlasti z izročitvijo najraznovrstnejšega gradiva za razstavo. Ne moremo se vsakemu posebej javno zahvaljevati. Najlepša zahvala naj jim bo zavest, da so pripomogli k lepi kulturni in splošno narodni prireditvi velike vrednosti. Isto velja tudi za sodelujoče umetnike, ki so nam priskočili deloma z novimi izvrstnimi umetninami, slikami in kipi, deloma z načrti in nasveti. K zanimivosti, privlačnosti in k pomenu razstave so mnogo pripomogle tvrdke, ki so v njenem okviru razstavile najmodernejše stroje kot pripomočke novinarskega dela. Visoko cenimo pomoč, ki so nam jo izkazali službeni in neslužbeni, z novinarstvom v zvezi stoječi krogi iz Nemčije, na čelu jim direktor Instituta za novoznanstvo na univerzi v Monakovem univ. prof. dr. Karl d'Ester.

Ogromno organizacijsko delo so izvršili gospodje, ki so jih poleg naše stanovske organizacije delegirali v razstavni odbor ljubljanski velesejem, Društvo tiskarnarjev, Zveza faktorjev, ljubljanska podružnica Zveze grafičnih delavcev, ljubljanski Fotoklub ter slovenska časopisna podjetja. Slednja so poleg tega brez rezerve stavila na razpolago za razstavo vse svoje liste in ves svoj dragoceni arhivski material.

Bibliografijo slovenskega tiska je sestavil priznani naš strokovnjak dr. Janko Šlebingar, ravnatelj Studijske knjižnice v Ljubljani.

Njim in vsej naši javnosti iskrena hvala!

Na isti seji je odbor ljubljanske sekcije JNU sprejel in odobril tudi poročilo prireditvenega odbora za novinarski koncert 1. t. m. Tudi ta tradicionalna prireditev je dosegla lep moralen uspeh. Podpisani odbor se v imenu slovenskih novinarjev toplo zahvaljuje vsem glasbenim organizacijam in vsem gg. pevkam in pevcem in glasbenikom, ki so omogočili tako lep koncertni spored, vsem drugim, ki so kakor koli pripomogli k uspehu vse prireditve, in tudi vsem onim, ki so pokazali svoje umevanje za težnje novinarske stanovske organizacije s preplačilom vstopnic in z udeležbo na koncertu samem.

Ljubljana, 21. decembra 1937.

Odbor ljubljanske sekcije Jugoslovanskega novinarskega združenja.

Za Božič nudi

krasne suknje, Hubertus plašče, površnike in obleke po najnižjih cenah, tudi po meri

IVAN SAX

konfekcijska trgovina

LJUBLJANA

Mestni trg 14

Manufaktura, perilo, konfekcija, klobuki, dežniki itd.

Karl Jančič, Maribor

Aleksandrova cesta 11

XIII. vinski sejem in razstava v Ivanjkovcih bo dne 20. januarja 1938.

Tudi pri nas potrebna ustanova

Trg-obrtniški socialnogospodarski oddelek v čl. trg. ministrstvu Na iniciativo mnogo prezgodaj umrlega čl. trgovskega ministra Najmana je bil v prejšnjem mesecu ustanovljen pri trgovinskem ministrstvu poseben gospodarsko-socialni oddelek. Naloga tega posebnega oddelka bo pomagati gospodarsko ogroženim strokam obrta in trgovine s posebnimi podpornimi akcijami. Istočasno pa bo novi oddelek tudi proučeval vzroke nazadovanja teh strok ter skušal najti sredstva, da se zopet poživijo. Novi gospodarsko-socialni oddelek pa bo imel še druge večje naloge. Tako bo skušal poravnati spore, ki bi nastali med posameznimi strokami obrta in trgovine. Zlasti pa bo pazil na to, da fabrična izdelava predmetov ne bo uničevala malih podjetnikov.

Novi oddelek bo posegal v celo vrsto vprašanj, ki vplivajo na rentabilnost malih obrtnikov in trgovskih podjetij, ter skušal odpraviti vse te ovire. Zlasti velja to za: davčno prakso, delovno dobo, nedeljski počitek, kolektivne pogodbe, obrtniške inšpekcije, monopole, sindikate, karteje itd.

Novi oddelek je že zastopan v komisiji za aktiviranje zakona o socialnem zavarovanju samostojnih gospodarstev. To se vidi, da bo novi oddelek za male obrtnike in trgovce zelo važen.

Novi oddelek pomeni poseben uspeh pok. ministra Najmana in dokazuje, kako obrtniško-trgovska stranka v korist trgovcev in obrtnikov sodeluje v čl. vladi.

Tudi pri nas bi bil potreben podoben oddelek, potem bi morda le doživeli uvedbo socialnega zavarovanja tudi za trgovce.

Konkurzi - poravnave

Razglašen je konkurz o premoženju trgovca Franca Berganta v Ljubljani. Konkurni sodnik Gregor, upravnik mase odvetnik dr. Krapež. Oglasitveni rok do 14. januarja, ugotovitveni narok dne 19. januarja ob 9.

V konkurzni zadevi bivšega klobučarja Antona Auerja v Mariboru se sklicuje zbor upnikov na dan 28. decembra ob pol 12. uri. Predmet: volitev upniškega odbora.

Poravnalno postopanje posestnika in trgovca Alojza Gorenjca v Ardu pri Sv. Duhu se ustavlja, ker je dolžnik umaknil poravnalni predlog.

Uvedena so poravnalna postopanja o premoženjih:

Ljudske tiskarne, d. d. v Mariboru; poravnalni sodnik dr. Lešnik, upravniški upravnik odvetnik Cvetko Branko; narok za sklepanje poravnave dne 24. januarja ob 10; rok za oglasitev do 17. januarja;

posestnika in trgovca s kurivom Antona Putriha v Ljubljani, Dolenska cesta; poravnalni sodnik Avsec, poravnalni upravnik odvetnik dr. Lulik; narok za sklepanje poravnave dne 8. januarja ob 9; rok za oglasitev do 3. januarja;

trgovca s špecerijo Janka Spreitzerja v Ljubljani; poravnalni sodnik Žigon; poravnalni upravnik odvetnik dr. Jaške; narok za sklepanje poravnave dne 20. januarja; rok za oglasitev do 14. januarja.

Pravomočno je postalo poravnalno postopanje Bogoljuba Kosijskega v Kočevju.

Ustavljeno je poravnalno postopanje usnjarja Mateja Kurbisa v Slov. Bistrici, ker se ni dosegla

večina, potrebna za sprejem poravnave.

Stanje naših kliringov

Po poročilu Narodne banke je bilo stanje naših kliringov naslednje:

Aktivni kliringi: Italija (stari račun) 33,8 (—0,1) milijona lir. Italija (novi račun) 43,2 (+1,2) milijona lir. Nemčija 12,7 (—0,8) milijona mark. Poljska 15,7 (+0,1) milijona din. Turčija 8,7 (+1,1) milijona din. Španija 2,7 (—) milijona pezeta.

Pasivni kliringi: Belgija 4,9 (+0,3) milijona belg. Madžarska 10,7 (+2,7) milijona din. Romunija 28,1 (—1,8) milijona din,

Siguren posel

je, če vodite v svoji trgovini blago, katero je odredeno za dnevno porabo in je poceni. Prednosti Kneippove sladne kave: zmerna cena in vedno ista kvaliteta — Vam prinaša siguren zaslužek.

Izvoz našega lesa v Francijo

Po beograjskih informacijah bo izvoz našega lesa v Francijo urejen takole: Za leto 1938. nam je priznala Francija kontingent 30.000 ton za Francijo in prav toliko za Alžir. Uvozna taksa za Francijo in Alžir znaša 8 frankov. Uvozna dovoljenja se bodo izdajala v roku 15 dni v začetku vsakega polletja. Sedanja kontrola cen ne bo nikakoli ovira za izkoriščanje nam-priznane kontingenta, če bo naš les cenejši kakor francoski.

Zunanja trgovina

Med jugoslovanskim poslanstvom in washingtonsko vlado so bila ugodno zaključena pogajanja o novi uredbi plačilnega prometa v trgovini med Jugoslavijo in USA.

Ker se po novi pogodbi s Francijo odpravlja kliring, menijo nekateri francoski gospodarski ljudje, da se bo jugoslovansko-francoska trgovina zelo povečala ter da bo dosegla vrednost 700 milijonov dinarjev. Drugi pa so mnenja, da zaradi ostre konkurence Nemčije, Češkoslovaške, Madžarske, Avstrije in Italije tako velik uspeh ne bo mogoč.

Madžari predlagajo, da se kompenzacijska pogodba z našo državo, ki je veljala za letošnje leto, podaljša tudi za prihodnje, vendar pa žele, da se višina kompenzacijskih poslov zviša od 20 na 50 milijonov dinarjev.

Novi pšenice je dosedaj izvozil Prizad okoli 10.000 vagonov. Za izvoz je preostalo še 10.000 vagonov.

Evropski kartel bukovnega lesa je znižal izvozne kvote za l. 1938 za 5%. Ker se povpraševanje po bukovini v Nemčiji, Italiji in Španiji ni zmanjšalo, pričakujejo, da bodo prihodnje leto cene za bukovino čvrste.

Romunske tvornice lokomotiv so začele izdelovati že lokomotive za brzovlake.

V Turčiji so v srednji Anatoliji našli zelo bogata ležišča zlata in srebra. Kako obsežna so ta ležišča, še ni ugotovljeno. Turška vlada pa je že sklenila, da bo začela izkoriščati ta ležišča.

V Berlinu je bila ustanovljena posebna delniška družba, ki bo proizvajala umeten bombaž, in sicer iz slame.

Mednarodna družba za mir je sklenila, da začne 1. januarja propagirati bojkot japonskega blaga.

Švedska bo povišala carino na rje prosti jedilni pribor, ker je postala nemška, japonska in češkoslovaška konkurenca premočna.

Združene države Severne Amerike bodo po cenitvi kmetijskega ministrstva letos pridobile 1875 milijona bal bombaža, za 635 milijona več kot lani.

V nemški industriji je sedaj zaposlenih 71 milijona delavcev, do čim jih je bilo za časa konjunkturalne samo 64 milijona.

Družbe Standard Oil koncerna bodo letos izplačale 273,7 milijona dolarjev za dividende, do čim so lani izplačale le 239 milijonov dolarjev.

Blasnikova »Velika Pratik« za leto 1938 je izšla in se razpošilja za ceno din 5.— za vsak komad. Naročila na tiskarno J. Blasnik nasl. Ljubljana, Breg št. 10—12 in se dobi tudi v trgovinah. To je najbolj priljubljeni in najbolj razširjeni slovenski ljudski koledar že od nekdaj.

Upniki in dolžniki

Kapitalistične države so posodile v tujino skupno 10 milijard funtov

Izvoz kapitala za investicije in posojila v tujih deželah ali za neposredna posojila tujim državam je naletel v zadnjem desetletju posebno zaradi rastoče avtarkije in valutne nestalnosti na razne težkoče, ki so povzročale tudi velike izgube tujega kapitala. Tako je po računih lorda Mancrofta v zadnjih 60 letih Anglija izgubila v inozemstvu in v svojih čezmorskih deželah dve milijardi funtov, torej približno 480 milijard dinarjev. Čeprav utegne biti to število preveliko, je pa vendarle res, da so novejšje izgube takega kapitala nekdaj še neprimerno večje.

O tem vprašanju so v zadnjem času razpravljale mnoge svetovnogospodarske revije, zanimali pa utegne tudi nas, ker so v teh računih obdelane tudi tiste obresti, ki jih donša tuji kapital v deželah-dolžnicah. Naravno je, da so obresti, ki jih kapital donša v deželah nizkih prihrankov oziroma mladega kapitala nekoliko višje kot v starih deželah. Mednarodni tok kapitala išče trgov za investiranje.

Angleži delijo tuje investicije v: dolgoročne, dane za razvoj dežel (plantaže, rudniki, železnice, električne centrale itd.), v kar se štejejo tudi posojila prizadetim vladam, srednje investicije, izkoriščajoče trajnejše konjunkturalne in borzne posle (nakup vrednostnih papirjev, delnic itd.), izseljevanje kapitala ali tako imenovani bežni kapital, ki išče bolj varnost kakor pa dobiček.

Glavne posojajoče dežele so pač starejši narodi in dežele, katerih industrializacija je dovolila večje prihranke. Med te smemo šteti Anglijo, Francijo, Belgijo, Švico, Holandsko in po vojni še Združene države sev. Amerike. Po računih Zveze narodov je celotna vsota dolgoročnih kapitalnih investicij vseh držav-upnic v tujini znašala ob koncu 1935. leta približno 30 milijard zlatih dolarjev, t. j.

10 milijard funtov (2400 milijard dinarjev).

Delež Anglije se pri tem računa z nad eno tretjino. Na drugem mestu so Združene države s približno eno četrtino, Francija z eno desetino, 17 do 23 odstotkov odpade na vse tri manjše države. Dolžnic je seveda večje število, to so vsi ostali narodi na svetu. Precej tujega kapitala je pa tudi v upniških državah samih, n. pr. v USA. Natančne številke o višini tujega kapitala po državah je zelo težko dobiti. Lažje se pa dobe podatki o obrestih in dividendah teh investicij, ki jih zbira in objavlja Društvo narodov.

Na Angleškem je po teh računih leta 1936. prišlo na glavo več kot 4 funte obresti od kapitala, ki ga ima država investirana v tujini (torej ca. 1000 din). Skupno računajo da dobiva Anglija na ta način eno dvajsetino svojega lastnega narodnega dohodka. Po količini je na drugem mestu Francija (26 šil. na glavo ali 300 din), potem so USA z 18 (210 din) in Švedska. Največ obresti pa plačujejo britski dominioni. V Kanadi, Avstraliji in Novi Zelandiji plača vsak prebivalec povprečno od 45

do 38 funta (po diagramu). Med evropskimi državami plačujejo: Norveška in Danska po nad 1 funt, Nemčija nekaj nad pol funta na osebo. Zelo malo plačujejo Anglija in Kitajska, čeprav so tam tuje investicije precejšnje, Japonska je pa v zadnjih letih precej zmanjšala svoj zunanji investicijski dolg. O nekih državah (Argentin, Braziliji, Afriki, Italiji in — Jugoslaviji) ni podatkov.

Razvoj tujih investicij zahteva neko mero svobode za mednarodno gibanje blaga in kapitala, kakor tudi neko mero politične stabilnosti dežel, ki si hočejo pritegniti tuje prihranke. V zadnjih letih pa je bila ta svoboda ovirana deloma po svetovni krizi in njenih posledicah, valutnih spremembah in omejitvah, in deloma zaradi dviga gospodarskega nacionalizma ter politične nestalnosti. Investicije odvsnega kapitala so pa potrebne v korist svetovnega gospodarskega razvoja. Za to govori najbolj primer Anglije, ki je na ta način odkrila velike predele sveta, primernejše za proizvodnjo surovin in dosti cenejšo proizvodnjo, kakor pa bi jo zmogla sama.

Položaj na mednarodnem kovinskem trgu

Proizvodnja bakra, ki do konca leta 1937. ni bila omejena ter dosegla 125 do 140% osnovne količine, ocenjene na 600.000 ton, je od prvega decembra dalje znižana na 105%. Ker pa je prodaja padla, nameravajo proizvodnjo ponovno znižati. Značilno je, da se je začel londonski trg emancipirati od Wallstreeta. Tako ni imelo znižanje cene bakra v Ameriki nobenega vpliva na londonski trg. Pa niti v Ameriki sami niso cene enotne. Velik del manjših proizvajalcev prodaja baker tudi po 10

centov, dočim zahtevajo velika podjetja za baker 11 centov.

Mednarodni kartel za jeklo je sklenil, da se zniža kvota za prvo tromesečje 1938 od 110 na 70%. Ta sklep ni imel posebnega vpliva na cene, ker so proizvajalci že sami pred tem znižali proizvodnjo na 90%, da bo dejansko znižanje proizvodnje znašalo samo 20%. Povpraševanje se je v zadnjem času povečalo tako v Ameriki kot tudi v Evropi. Ker pa je negotov nadaljnji razvoj ameriške avtomobilske industrije, niso izgledi posebno ugodni. Zaposlenost ameriške industrije bele pločevine je padla na 57%. Svetovne zaloge so narasle v novembru za 1500 ton.

Povpraševanje po elektrolitičnem cinku je še vedno ugodno. Ameriška statistika izkazuje za surovi cink zmanjšanje proizvodnje, kljub temu pa povečanje zalog.

Znova se širijo vesti o ustanovitvi kartela cinka. Angleška podjetja so sklenila, da znižajo ceno pocinkane pločevine, ki se ima dobaviti za januar in julij.

Glede svinca je položaj v Angliji ugoden, v Ameriki pa zelo negotov. Glavni potrošniki so v svojih naročilih še zelo rezervirani.

MERCINA IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJEM NA VELIKO

Glavno zastopstvo in samoprodaja za Slovenijo vseh izdelkov tovarne za dokumentni in kartni papir

BRATJE PIATNIK, RADEČE

LJUBLJANA, KOLODVORSKA ULICA 3

Modna manufaktura **FRANJO MAJER** MARIBOR, Glavni trg šte. 9

Zaloga smučarskega sukna v vseh modernih barvah. Tirolski loden za lovske obleke in „HUBERTUS“ plašče.

PENSION PLANINKA

NA
JEZERSKEM

s krasnim razgledom, košatimi gozdnatimi sprehajališči
„Lega 900 metrov nad morjem“

Zvrstnim višinskim zrakom, elegantno opremljenimi sobami,
hladno in mrzlo vodo, najboljšo hrano in fino poslugi, ter
najnižjimi cenami za penzijo priporoča

Mirko ZAPLOTNIK, JEZERSKO

Srbsko, češko in nemško

Uspehi zasedanja delegacije jugoslovanskih borz v Ljubljani

Na svojih poslednjih zasedanjih je delegacija borz kraljevine Jugoslavije, katere predstavništvo vodi v letu 1937. Ljubljanska borza (oziroma njen predsednik dr. Slokar), med drugim razpravljala o potrebi izpopolnitve telefonske službe in vložila v tem smislu utemeljeno predstavko na poštne ministarstva, ki jo je — upoštevaje tehtne razloge — tudi pozitivno rešil ter odredil, da se da na razpolago več prostih linij za telefonske razgovore med poedinimi borzami vsaj za čas, ko trajajo borzni sestanki.

Prav tako je delegacija poslala več predstavk finančnemu ministru tako glede znižanja državne takse na razsodbe, glede ukinitve zaračunavanja rentnega davka na obresti itd., ki jih v finančnem ministru še študirajo. Predstavko delegacije radi dostavljanja razsodb pristojnim davčnim upravam pa je medtem ministru že rešilo v smislu predloga delegacije in objavilo svojo rešitev v »Finančnem zborniku« min. za fin. št. 49 z dne 9. decembra 1937.

Ker je postal dosedanj devizni pravilnik zbog večletnega izpopol-

njevanja in spreminjanja že skoraj povsem nepregleden ter nejasen, tako da se v njem že težko spoznajo najboljši devizni strokovnjaki, je delegacija predlagala finančnemu ministru popolnoma novo kodifikacijo v smeri poenostavljenja deviznega pravilnika, na čemer se zdaj intenzivno dela!

Istočasno je delegacija opozorila na težkoče, ki jih povzroča različno notiranje deviz, t. j. na bazi stabilizacije dinarja, dalje s primno NB v višini 28,5%, za tem tečaji privatnega kliranga ter predlagala poenotenje tečajev z istočasnim povečanjem premije do višine faktičnega tečaja posamezne devize.

Narodno banko je delegacija opozorila na potrebo, da obračunava odkupno tretjino izvoznike devize po faktičnem in ne kot doslej le po premijskem tečaju, ker se s tem zavira izvoz ter naš izvoznik močno oškoduje na tečajni razliki. Dočim v drugih državah dajejo izvoznikom še celo nagrade v obliki izvoznih premij. Sprejet je predlog delegacije, da se zniža dosedanja odkupna tretjina na eno petino, to je na 20% celotne izvozne devize.

proračun zun. min. povišan le za 7 in pol milijona din, kar je bilo potrebno, ker je bilo ustanovljenih več novih zastopništev v tujini, da se tem uspešneje ščitijo naši gospodarski interesi. Govor dr. Stojadinovića je bil sprejet z glasnim odobravanjem.

Po sprejemu proračuna zunanje-ga ministarstva je podal svoj eks-pozé prosvetni minister Magarašević. Med drugim je naglasil, da morata vera in šola kot vzgojna činitelja delovati paralelno. Nadalje je izjavil, da se mora šolstvo iz-ravnati v vsej državi, da bo povsod na isti stopnji. Dokler se to ne do-seže, se ne more opustiti sistem državnih šol. To pa da ni posledica kakšnega totalitarnega strem-ljenja, ker ni namena, da bi se zatirale etične ali kulturne poseb-nosti posameznih delov našega na-roda. Minister se izreka za večjo decentralizacijo v prosvetni upravi, vendar pa od enotnega prosvetnega zakonodajstva ne bo odstopil. Nato je navedel prosvetni minister statistiko našega šolstva. Za ljudsko šolstvo izda država letno 520, banovine pa 117 milijonov. Učiteljev je 27.500, vseh ljudsko-šolskih učencev je bilo 1.400.000. Njih število se vsako leto pomnoži za 40.000. Nepismenost je v vsaki banovini drugačna. V vrbaski ba-novini je 70% prebivalstva ne-pismenega, v dravski samo 5%. Srednješolcev je nad 110.000, pro-fesorjev je premalo. Visokošolcev je skupno 14.000, in sicer v Beo-gradu 8000, v Zagrebu 4600 in v Ljubljani 1550. Za državna gleda-lišča v Zagrebu, Beogradu in Ljub-ljani izda država 14 milijonov di-narjev na leto.

V zvezi z italijansko-jugoslovansko kulturno konvencijo poročajo londonske »Times«, da bo dobila jugoslovanska manjšina v Italiji neke pravice glede zasebnega po-uka otrok v materinščini ter glede izdaje knjig in publikacij v narodnem jeziku.

Ob obletnici sklenitve bolgar-sko-jugoslovanskega pakta (dne 24. januarja) bo odpotoval v So-fijo predsednik vlade dr. Stojadi-nović, da vrne pri tej priliki obisk ministrskega predsednika Kjuše-ivanova.

Za trgovinskega zastopnika Ju-goslavije pri vladi gen. Franca je bil imenovan upok. kapitan fre-gate Vladimir Mažuranić.

Nadškof dr. Bauer je zapustil eno desetino svojega premoženja Jugoslovanski akademiji v Zagre-bu, eno desetino svojim sorodni-kom, ostalih 8 desetih pa nadško-fijskemu semenišču v Zagrebu.

V trgovinskem ministru se bo te dni ponovno sestala komisija, da določi končno stilizacijo zakona o samoupravnih hranilnicah. Kom-isija odločno zahteva, da se vrne hranilnicam pupilni denar.

Zimski izletniški vlaki so uve-deni začeti s 25. decembrom na progi Ljubljana—Planica oz. Boh. Bistrica.

Suzor je dovolil občini v Trzinu posojilo enega milijona din, Mer-kurju pa 2 milijona za dograditev njegovega sanatorija.

Proračun mariborskega cestnega okraja predvideva 5.873.910 din iz-datkov. Primanjkljaj v višini 2 mi-lijona 628.166 din se bo kril s cest-nimi dokladi.

Seljačka sloga je v Zagrebu pre-pričala, da bi mogli imeti zagreb-ski trgovci na zlato nedeljo svoje lokale odprte. Agitatorji Seljačke sloge so prišli v trgovine ter po-zvali nameščence, da takoj zapuste lokale, ker se na nedeljo ne dela. Vsi protesti trgovcev so bili zama-n. Mnogim trgovcem, ki so hoteli imeti svoje trgovine odprte, so raz-bili izložbena okna. Med zagrebški-mi trgovci je to nedopustno delo-

vanje Seljačke sloge povzročilo ve-liko ogorčenje.

Kot prvo pomoč je ministrski svet odredil za poplavljenice kredit 400.000 din. Sava je začela zaradi mraza padati, Donava pa še vedno narašča.

Banska uprava primorske bano-vine je določila 300.000 dinarjev kot podporo za prebivalstvo, ki je trpelo od povodnj.

Na vsesokolskih tekmah so do-segli prvo mesto Čehoslovaki, dru-go Jugoslovani, tretje pa Poljaki in četrto Bolgari.

Razstava bolgarskih upodablja-jočih umetnikov je bila otvorjena te dni v Beogradu. Razstavo je obiskal tudi predsednik vlade dok-tor Stojadinović.

Varaždinska industrija svile je darovala svojim delavcem za božič-nico 57.000 din.

Skupina francoskih kapitalistov se zelo zanima za gradnjo proge Čačak—Valjevo—Tuzla—Banja Lu-ka. Na spomlad namerava dele-gacija te skupine obiskati Jugosla-vijo, da se na kraju samem prepriča o rentabilnosti nameravane proge oz. gradbenih del.

Zdenka Kunc, ki je začela svojo kariero kot operna pevka v Ljub-ljani, je dosegla te dni triumfalen uspeh na njujorški Metropolitan operi.

Frank Kellog, soustanovitelj zna-menitega Briand-Kellogovega mi-rovnega pakta, je umrl zadet od kapi.

Kuriva 33%, jeze 100% — Siska. To prištedi Lutz-peč — Siska.

General Ludendorff je po daljši bolezni umrl. Med vojno je po ve-likih uspehih nemške vojske v Bel-giji in po zmagi Hindenburga pri Tannenbergu postal šef nemškega generalnega štaba ter je veljal kot glavni reprezentant stare nemške armade. Zato tudi po vojni nje-gova ponudba, da bi služil novi Nemčiji, od nove nemške vlade ni bila sprejeta. Ludendorff je tedaj odpotoval na Švedsko, kjer je pisal svoje spomine. Kasneje se je vrnil v Nemčijo, se pridružil Hitlerju ter prišel po ponesrečenem Hitlerje-vem puču v Münchnu pred sodi-šče, pred katerim pa je bil opro-ščen. L. 1925. je nastopil pri pre-sedniških volitvah proti Hinden-burgu ter tudi večkrat omenil, da je bila zmaga pri Tannenbergu prav za prav njegovo delo. Pri vo-litvah pa je propadel. Kasneje se je od Hitlerja zopet ločil ter usta-novil novo nemško pogansko vero. Zadnje čase pa se je umaknil iz javnega življenja.

Italijanska vlada je dala alban-ski vladi kredit poldruga milio-nu lir, da popravi škodo, ki so jo povzročile zadnje povodnji.

Poljsko notranje ministru je razpustilo stranko neodvisnih so-cialistov.

Kitajska vlada je izdala proglas proti samozvani vladi v Peking-u, ki je vlada narodnih izdajalcev.

Ze v 24 urah
barva, plestra in kemične snazi
obleke, klobuke
ltd. Skrebi in svetlelika srajce, ovrta
nike in manšete. Pere, suši, monga in
lika domače perile

tovarna JOS. REICH
Poljanski nasip 4-6. Selenburgova ul. 8
Telefon št. 22-72.

Negovana žena pije vedno Rogaško slatino, ker ji s
čiščenjem notranjih organov
varuje mladostno svežost.

SLOVENIA-TRANSPORT Ljubljana

Telefoni: 27-18, 37-18,
37-19, carinska pisarna
24-19 po uradnih urah

Strojni transporti

Specialno podjetje za ekspedicijo
in prevoz vseh vrst strojev, kom-
pletnih instalacij za tovarne —
Oskrba dovoljeni za carinoprosti
uvoz strojev vsake vrste — Vsa
pojasnila brezplačno!

V severni Kitajski je dosegla
zadnje dni kitajska vojska prav
znatne uspehe. Tako je bila po-
polnoma premagana japonska ko-
lona, ki je hotela zavzeti mesto
Pujang. Tudi v provinci Šantung
je dosegla kitajska vojska znatne
uspehe.

V Cingtavu, skoraj polmilijon-
skem mestu province Šantung, so
Kitajci zažgali vse tovarne, ki so
last Japoncev. Vse tovarne so naj-
prej polili s petrolejem, da so bile
hipoma vse v plamenu. Vse so po-
gorele do tal. Škodo cenijo na 200
milijonov jenov (skoraj 2 milijar-
di din). Cingtav se ni v rokah Ja-
poncev, pričakujejo pa, da bodo se-
daj skušali Japonci izkrcati svoje
čete.

Zun. minister Delbos je povabil
za časa svojega bivanja v Lanih
predsednika dr. Beneša k oficial-
nemu obisku Pariza. Predsednik
Beneš je povabil sprejel.

Po podatkih Zveze narodov so
znašli izdatki za oboroževanje
vseh držav 1. 1932 1450 milijonov
funtov, 1. 1937. pa so se povečali
na 2400 milijonov funtov.

Zaradi neugodnega položaja ki-
tajske vojske raste vpliv sovjetske
Rusije na Kitajskem. V kitajski
vrhovni vojaški svet so bili ime-
novani trije komunisti.

Kvalitetno blago za
zimske suknje in obleke
nudi ugodno

Drago Schwab

Ljubljana, Aleksandrova cesta 7

Izgotovljena oblačila za
vsak čas in vsako priliko

Karteli bodo na češko-slovaškem obdačeni

Ministrski svet se je odločil, da
sprejme zakonski načrt, s katerim
se bodo karteli obdačili in kar naj
bi dalo državni blagajni na leto
60 milijonov Kč. Prvotno je bilo
nameravano, da bi davek znašal
pol odstotka celotnega prometa
kartelov. Karteli so napeli vse
sile, da bi obdačenje kartelov pre-
prečili, kar se jim pa ni posrečilo.
Ni izključeno, da bo parlament še
povečal davčno dolžnost kartelov.

Doma in po svetu

Min. predsednik in zun. min.
dr. Stojadinović je podal v finanč-
nem odboru ekspozé o svoji zuna-
nji politiki. Uvodoma je naglasil,
da se ni nič zgodilo, kar bi zahte-
valo spremembo osnovne črte ju-
goslovanske zunanje politike. Nato
se je spominjal vseh številnih ofi-
cialnih obiskov, ki jih je bil letos
deležen Beograd, ter svojih poto-

vanj v tujino. Čaka nas pa še
uradni obisk Berlina.

Temeljna misel naše zunanje
politike, je nadaljeval dr. Stojadi-
nović, je, da ohranimo stara pri-
jateljstva in pridobimo nova ter
si s tem zavarujemo mir in svoje
gospodarske koristi. Ta naša poli-
tika je tudi dosegla svoj uspeh in
ne na Balkanu, ne ob Jadranu in
ne v Podonavju ni temnih obla-
kov. Naš narod se more zaradi
varnega mira popolnoma posvetiti
svojemu delu.

Dr. Stojadinović je nato prešel
na proračun sam in omenil, da je

Največji slovenski denarni zavod

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

ima

lastnih rezerv okoli Din 25.000.000—

Nove in oproščene vloge

Din 195.900.000—

so vsak čas izplačljive brez vsake omejitve

Za vse obveze hranilnice jamči
MESTNA OBČINA LJUBLJANSKA

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

Podružnica Ljubljana, Gajeva ulica 6

Telefon št. 20-30

podeliuje obrtnikom, obrtnim podjetjem ter obrtnim, produktivnim in nabavljalnim zadrugam razne vrste posojila in kredite na tekoče račune. — Sprejema od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune, katere obrestuje po 4—5%.

Vse vloge so vsak čas razpoložljive brez vsake omejitve.

Vesele božične praznike in srečno Novo leto Vam žele:

Franc Cverlin

krojaštvo in konfekcija

Maribor

Gosposka ulica 32

Marija Zemljič

Hotel OREL

kavarna in restavracija

Maribor

Manufaktura

ČEŠKI MAGAZIN

Peter Burazin

Maribor

Ulica 10. oktobra

Branko Sučević

trгоvec

Maribor

E. ILICH

slaščičarna

Maribor

Josip Weis

veletrgovina

Maribor

Alojz Podliessnig

zaloga s papirjem

Maribor

Karl Rakuša

pekarna

Maribor

Srečko Pichlar

Maribor

Vse pozornost vzbujajo naši kvalitni, lepo izdelani usnjeni izdelki kovčegi, damske toaletne, večerne in popotne torbice, necesariji, listnice, denarnice, aktovke, toaletne potrebščine. Rokavice itd. itd. strokovna trgovina

D. OSTROŽNIK Pasaja Nebočnik

Posebni oddelki: specialni športni čevlji za vse športne panoge, kakor tudi vsa ostala oprema, nahrbtniki itd.

Radio Ljubljana

Nedelja, dne 26. decembra. 8.00: Citraški trio »Vesna« (Ivan Kosi, Vilko Skok, Rudolf Matzele) — 9.00: Čas, poročila — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve — 9.45: Verski govor (dr. Ciril Potočnik) — 10.00: Magistri igrajo — 11.00: Otroška ura: Božične pravljice in pesmi — 11.30: Koncert. Sodeluje Jože Gostič, član zagrebske opere in radijski orkester — 13.00: Čas, vreme, spored — 13.20: Plošče — 16.00: Pavla Paternost: Potica, veseli prizori — 16.40: Vojaska godba (plošče) — 17.00: Kmetijska ura: Ob koncu leta (Ludvik Puš) — 17.20: Poročila o tržnih cenah — 17.30: Kmečki trio in pevski jazz. (Vmes kratek prenos z razstave kanarčkov na liceju in plošče.) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Smučarska društva in smučarski savez — 19.50: Galusovi zbori (APZ, plošče) — 20.10: Ljudski običaji na Stefanovo (Boris Orel) — 20.30: Vesel večer. Sodelujejo: Fantje na vasi, kvartet sester Stritarjevih, Veseli bratci in plošče — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Plesna glasba (plošče).

Ponedeljek, dne 27. decembra. 12.00: Operetni naprevi (plošče) — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored — 13.20: Plošče — 14.15: Vreme, borza — 18.00: Zdravstvena ura: Naravna obramba (dr. A. Breclj) — 18.20: M. Ravel: Valček (plošče) — 18.40: Umetnostni spomeniki (dr. Rajko Ložar) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Zima v planinah (prof. M. Lipovšek) — 19.50: Zanimivosti — 20.00: Tamburaški orkester — 20.30: Ch. Kunz igra šlagerje — 20.40: Pesmi in operne speve poje Roman Petrovič — 21.20: Citraške točke (plošče) — 21.30: Tamburaški orkester — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Prenos plesne glasbe iz restavracije »Emona«.

Torek, dne 28. decembra. 12.00: Plošče — 12.45: Vreme, poročila — 13.00: Čas, spored — 13.20: Radijski orkester — 14.15: Vreme, borza — 18.00: Klarinet solo (Leonard Kocjančič, pri klavirju Kuštrina) — 18.40: Problemi demokracije (dr. A. Gosar) — 19.00: Čas, vreme, poročila — 19.30: Gaj v Srbiji in o Srbiji (dr. Nevestić) — 19.50: Zabavni zvočni tednik — 20.00: Koncert: Sodelujejo: brata Golob (na harmoniki) in radijski orkester. Vmes harmonisti (plošče) — 22.00: Čas, vreme, poročila — 22.15: Ma-scotte (skrajšana opereta v 3 dej., plošče).

Povpraševanje po našem blagu v tujini

Les in lesni izdelki:

1288 — Amsterdam: vezane plošče,

1289 — Budapešta: išče se zastopstvo večje jugoslovanske tvrdke za izvoz lesa v Madžarsko.

Deželni pridelki:

1290 — Berlin: zastop. tvrdka išče kmetijske proizvode (stročnice, oljnata semena in oljate plode, žitarice, krmo),

1291 — Thessaloniki: stročnice (fižol, bob, sočivje),

1292 — Topolčany (Češkoslovaška): navita, česana kmečka konoplja, tulje,

1293 — Budapešta: zemeljski orehi (kikeriki),

1294 — Rim: zastopniška tvrdka išče pšenico, koruzo, fižol in povrtnino,

1295 — Stockholm: zastopniška tvrdka potrebuje nujno ponudbo za 150 ton koruze cif Göteborg in 150 ton koruze cif Stockholm (provizija 2 %).

1296 — Dunaj: borovnice, koriander, sladki janež, flores tiliae, cortex Frangulae, radix althaeae, herba centaureae, folia malvaeae, radix gentianae, herba centaureae, 1297 — Linz: oljate pogače od lanu in zemejskih orehov.

Proizvodi sadjarstva:

1298 — Berlin: zastopn. tvrdka išče sveže sadje.

Proizvodi živinoreje, perutninarstva in ribarstva:

1299 — Hamburg: ponuja se zastopnik za posušena in nasoljena čreva, goveja ter svinjska,

1300 — Berlin: zastopnik išče perutnino in divjačino,

1301 — Topolčany: kri, kosti.

Proizvodi rudarstva:

1302 — Dunaj: železni oksid, kristalni kalcijev karbonat (surov in zmlet), lencin,

1303 — Hamburg: saje zemeljskega plina,

1304 — Magdeburg: luskavi železovec,

1305 — Amsterdam: manganova ruda,

1306 — Rotterdam: pirif.

Industrijski proizvodi:

1307 — Asnières (Seine, Francija): moški in ženski klobuki, tulci za volnene klobuke, klobučevnaste klobuke ter slamnike, umetno cvetje, perja za okras in modni predmeti za okraske,

1308 — Dunaj: za veleblagovništvo v Združenih državah Sev. Amerike išče velika nakupna trgovina

škafle za kruh, enobarvne in dekorirane z emajlirano pločevino, 1309 — Sofia: modra galica (zahleva zastopniška tvrdka), 1310 — Amsterdam: odpadki od celuloide,

1311 — Korča (Albanija): betonske okrogle, pravokotne in ploščate plošče ter tračnice raznih dimenzij (cena franko Bitolj ali Drač necarinjeno, plačilo v naprej).

Opombe:

Št. 1. — Oslo: neka tvrdka išče zastopnika v naši državi za plasiranje njenih stavnih (tiskarskih) strojev.

Št. 2. — Chicago: neka tvrdka išče zvezo z našimi tovarnami mesnih konzerv, katerim bi hotela ponuditi posebne priprave za konserviranje mesa.

Izvozniki, ki se zanimajo za eno od navedenih ponudb ali povpraševanj, naj se obrnejo na Zavod za pospeševanje zunanje trgovine Beograd, Ratnički dom, ter naj pri tem navedejo: 1. številko, pod katero je blago navedeno, 2. točno označbo vrste blaga, 3. način embalaže z ozirom na tržne uzance, 4. količino razpoložljivega blaga, 5. ceno, franko naša meja ali cif pristanišče države, kamor naj pride blago, 6. plačilne pogoje in 7. rok dobave. Za boniteto tujih tvrdk Zavod ne jamči.

Dobave - licitacije

Strojni oddelki direktorije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 28. decembra ponudbe za dobavo črpalke in elektromotorja za vrtilni tok.

Komanda pomorskega arzenala v

Vloge Mestne hranilnice Novo mesto, tudi manjše vsote kupim do Din 100.000—

Ponudbe na upravo lista pod „Plačam takoj“

CARINSKI POSREDNIK

ŠTEFAN KRAUT v Mariboru

se je preselil na Aleksandrovo cesto 51 (nasproti kolodvoru). Nova telefonska št. 23-03

Kemindustrija dr. z. o. z. Maribor

Oddelki: KEM CNI IZDELKI: Aleksandrova 44 - Tel. 2417

Oddelki: M NERALNA OLJA: Vetrinjska ul. 18 - Tel. 2066

MINERALNE IN ZEMELJSKE BARVE - LAKI - EMAJLI - FIRNEŽI

Kemikalije za tekstilno, usnjarsko, papirno industrijo, barvarne, belilnice itd. — Kovinski oksidi, glazure, gлина, kreda in ves material za keramično industrijo. — Specialni izdelki za izolacijo in konserviranje za gradbeno industrijo. — Zaščitna sredstva za poljedelstvo, vinogradništvo in sadjarstvo. — Voski

INDUSTRIJA AUTO-OLJA, BENCIN, PETROLEJ, ŠPIRIT, TERPENTIN

Bilardisti, pozor!

Kavarna Tabor

Ima popolnoma na novo strokovnjaško preurejene biljarde Karba Matija, kavarnar

Znižamo cene

za Božič:

ELEKTRIČNA SVETILA

za vsako rabo dobite v največji izbiri pri nas. Svetilke za stanovanja, poslovne lokale, trgovine in gostilne, hotele, skladišča, tvornice itd. Specialne svetilke za turiste in smučarje. Velika izbira lustrov in žarnic. Najugodnejša izbira električnih likalnikov, kuhalnih plošč, loncev in peči.

„ELEKTROINDUSTRIJA“ D. D.

Ljubljana, Gosposvejska c. 13 - Tel. 23-14

Stev. 13460/37.

Nabava

»Državni rudnik Velenje razpisuje za Prometno Upravo Zabu-kovca na dan 19. januarja 1938 pismeno neposredno pogodbo za dobavo razne železnine, in sicer: ca. 2150 kg fasonskega železa, 20 kilogramov jekla, ca. 1610 kg črne železne, ca. 680 kg pocinkane pločevine, ca. 200 kg žel. mat. vijakov in matic, ca. 543 kg raznih žičnikov in 50 kg kosiltra 50%. — Ostali pogoji pri podpisnem rudniku.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 16. decembra 1937.

Stev. 13.139/37.

Nabava

Državni rudnik Velenje razpisuje na dan 19. januarja 1938 neposredno pismeno pogodbo za dobavo 1308 komadov brone, oglednih ščetk za razne elektromotorje po skicah. Ostali pogoji ter skice pri drž. rudniku Velenje.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 15. decembra 1937.

REVIZIJATU- IN INOZEMSKIH
ŽELEZNIŠKIH**TOVORNIH
LISTOV**Reklamacije preplačil
Rekurzi

Odškodninske zahteve

TARIFNI BIRO: REVIZIJSKI in REKLAMACIJSKI oddelek

**SLOVENIA TRANSPORT
LJUBLJANA** :: Telefon: 27-18, 37-18Ni potrebno obračati se Vam na razne inozem-
ske revizijske biroje, ker se vrši revizijski in
reklamacijski postopek preko nas hitreje!
ZAHTEVAJTE POJASNILA!Kljub znatni podražitvi papirja dobite vse vrste
poslovnih knjig: journale, štrance, blagajniške
knjige, saldakonte itd. Še vedno po prejšnjih cenah**A. Janežič**

Ljubljana

Florjanska ulica 14

Telefon štev. 32-20

Knjigoveznica, industrija trgovskih knjig in šolskih
zvezkov. Na debelo in na drobno! Izvršujemo vsa
knjigoveška dela po najnižjih konkurenčnih cenah

Slaščičarna in pekarna

**Bučar
K r a n j**se priporoča
za praznike
cenjenim odjemalcemVse vrste manufak-
turnega blaga v veliki izbiri
in nizkih cenah priporoča**Janko Češnik**

Lingarjeva ulica št. 1

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Ivan Jelačin

Ljubljana

Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode.

Točna in solidna postrežba! — Zahtevajte cenik!

„KUVERTA“

D. Z. O. Z.

LJUBLJANA

Tyrševa cesta št. 67

TVORNICA KUVERT IN

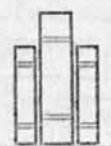
KONFEKCIJA PAPIRJA

**IVAN VIDMAR
BREŽICE**Trgovina z mešanim bla-
gom, papirjem, knjigami,
šolskimi in pisarniškimi
potrebščinami

Z A L O G A

smodnika, streliva
in razstrelivaObleke, klobuki,
perilo, pletenine i. t. d.velika izbira in
ugodne cenev konfekcijski trgovini
Jakob Lah, Maribor**MAVER ANTON**mizarstvo, stanovanjske opreme
Maribor, Koroška cesta 46
vhod iz Vrtno in Smetanove ulice
izdeluje pohištvo od preprostega do
najfinejšega sloga po zmernih cenah
z dolgotrajnim jamstvom

KNJIGOVEZNICA

JUGOSLOVANSKE

TISKARNE

reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, KOPITARJEVA 6

Nudi poizredno nizkih cenah: Salda-konte, štrance,
journale, šolske zvezke, mape, odjemalne knji-
žice, risalne bloke itd.Z A L O G A
P A P I R J A
N A D E B E L OT O V A R N A
P A P I R N A T I H
V R E Č I C**A. ZESCHKO**

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 1

Ustanovljeno 1867

Telefon št. 2519 — Poštna hranilnica Ljubljana št. 10951.

Zalogo sukna,kamgarna, volnenega
in svilenega blaga od
najfinejše do najcenejše vrste
priporoča**tvrdka Lenassi & Gerkman**

Ljubljana, Stritarjeva ulica

Ustanovljena leta 1908

VELETRGOVINA PAPIRJA, KNJIGARNA,
MUZIKALIJE, KNJIGOVEŠKA INDUSTRIJA**VILKO WEIXL**

MARIBOR, JURČIČEVA UL. 8

priporoča cenj. trgovstvu, kakor obrtništvu
in industriji svojo veliko izbiro vseh vrst v
te stroke spadajočih potrebščin po najnižji
ceni in v najboljši kakovostiMojim cenjenim odjemalcem
vesel Božič in srečno novo leto!

Anton Fazarinc, Celje

KAVARNA VESEL

v Vzajemni palači

Ljubljana, Miklošičeva cesta

priporoča svojim cenj. gostom

„Ekspress kava“

kakor tudi pristno domače
vino ter narezke in pecivoZahtevajte povsod
pristni zdravstveni likerizdelek
veležganjarne
in rastlinske
destilacije**Fr. Zaletel**

ŠT. VID nad LJUBLJANO

ZAHTEVAJTE PONUDBE!

Pri nakupu vsakovrstnega manu-
fakturnega blaga posebno pripo-
ročamo znano veletrgovino**R. Miklauc**

„Pri Školu“, Ljubljana

Lingarjeva ulica 3

Pred Skofijo 3

Solidna postrežba in ugodne cene!
Engros oddelek v I. nadstropju
Ustanovljeno leta 1869.Volna, svila, bombaž, no-
gavice, pletenine itd. itd.
stalno v bogati izbiri
in po najnižjih cenah
pri tvrdki**KARL PRELOG**

LJUBLJANA, Židovska ulica 4

in

Stari trg št. 12

Ivan Andrašič**Kranj**Veletrgovina s špecerijskim
in kolonialnim blagom se
priporoča svojim
cenj. odjemalcem**„Slavija“**Jugoslovanska zavarovalna banka
v Ljubljani

Gospodska ulica 12, telefon štev. 2176, 2276.

Podružnice: Beograd, Zagreb, Sarajevo, Osijek, Novi Sad in Split